

SEIMAS PRITARĖ VYRIAUSYBĖS
SUTARTIMS

Vilnius, birželio 1 d. Seimas pritarė Vyriausybės sutartčiai dėl 30,66 proc. "Mažeikių naftos" akcijų paketo pardavimo bei ją lydinčioms sutartims. Vyriausybės ir "PKN Orlen" sandoris turėtų būti baigtas iki šių metų rugsėjo 30 dienos. Sandorio užbaigimas galėtų būti atidėtas iki kitų metų kovo pabaigos, jei iki minėtos datos nepavyktų gauti Europos Sąjungos Konkurencijos tarnybos leidimo Lenkijos koncernui įsigyti iki 100 proc. "Mažeikių naftos" akcijų.

Kompanija "PKN Orlen" akcijų pirkimo-pardavimo sutartį su bendrove "Jukos" pasirašė praėjusį penktadienį. Lenkijos kompanija perka 53,7 proc. "Mažeikių naftos" akcijų už 1 mlrd. 492 mln. JAV dolerių.

Lenkijos koncernas "PKN Orlen" sutartį dėl Lietuvai priklausančių 30,66 proc. "Mažeikių naftos" akcijų įsigijimo pasirašė jau gegužės 19 dieną ir atidėjo, laukdamas įgalioto Vyriausybės atstovo parašo.

Šias akcijas Lenkijos koncernas perka už 851 mln. 829 tūkst. JAV dolerių sumą. Lenkijos kompanija taip pat skelbs oficialų pasiūlymą pirkti 5,76 proc. "Mažeikių naftos" akcijų, dabar esančių Vilniaus biržos apyvartoje.

Pasak Seimo Ekonomikos komiteto pirmininko Vyto Navicko, Vyriausybės pateiktose sutartyse nėra numatyta jokių naftos tiekimo į "Mažeikių naftą" garantijų. Tačiau, pasak jo, naftos tiekimo garantijos grindžiamos didžiule kaina, kurią už Mažeikių įmonės akcijas moka Lenkijos koncernas. Esą, investavęs daugiau nei šešis milijardus litų Lenkijos koncernas bus suinteresuotas, kad bendrovė dirbtų sėkmingai ir investuoti pinigai grįžtų.

Ūkio ministras Kęstutis Daukšys yra minėjęs, kad, neoficialiomis žiniomis, "PKN Orlen" turi keletą pasiūlymų iš Rusijos naftos kompanijų dėl naftos tiekimo, vieną iš buvusio potencialaus įmonės pirkėjo "TNK-BP".

(Nukelta į 4 psl.)

IRANAS PASIRENGĘS DERĖTIS SU JAV

Iranas pasirengęs derėtis su savo priešininku Vašingtonu, tačiau atmeta jo reikalavimą, kad iraniečiai iš pradžių sustabdytų prieštarą vertinamą branduolinę veiklą, birželio 1 d. sakė Irano užsienio reikalų ministras. "Remiame dialogą tvyrant teisingai ir nešališkai atmosferai, bet nekalbėsime apie savo nepaneigiamas ir teisėtas teises, nes tai yra mūsų liaudies teisė pagal tarptautinius įstatymus ir sutartis", - žurnalistams sakė Manouchehr Mottaki. "Esame pasirengę kalbėtis apie bendrus rūpesčius ir jei sąlygos bus tokios, kokias nusakėme, ... esame pasirengę derėtis su visomis šalimis", - pridūrė jis.

Anksčiau Irano parlamento Užsienio reikalų komiteto atstovas Kazem Jalali, kurio žodžius citavo naujienų agentūra "Isna" sakė, kad pasiūlymas atnaujinti derybas su išankstinėmis sąlygomis, apie kurį gegužės 31 d. paskelbė JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice, iš principo "yra pozityvus", bet neatitinka Teherano pozicijos atsakyti nutraukti urano sodrinimą.

Pasiūlymą pradėti pirmąsias derybas su Iranu nuo to

laiko, kai prieš 26 metus nutruko šalių diplomatiniai santykiai, C.Rice pateikė išvykdamai į susitikimą Vienoje dėl Teherano branduolinės veiklos.

Europos Sąjungos bendrosios užsienio ir saugumo politikos koordinatorius Javier Solana pritarė JAV pareikštam pasiryžimui prisijungti prie derybų su Iranu dėl jo branduolinės programos, jeigu Teheranas nutrauks urano sodrinimo darbus. "Šis Amerikos administracijos pareiškimas stiprina mūsų viltį, kad per derybas bus užmegzti nauji bendradarbiavimo su Iranu santykiai, pagrįsti tarpusavio pasitikėjimu", - sakoma ES spaudos tarnybos išplatintame komunikate. Pasak J.Solana, "JAV tiesioginis dalyvavimas derybose labai akivaizdžiai išreišk mūsų bendrą norą pasiekti sutarimą su Iranu".

Tuo patenktas ir Prancūzijos URM vadovas Philippe Douste-Blazy, kuris mano, kad JAV užimta pozicija "sustiprins pasitikėjimą" Europos siūlymais, kurie buvo svarstomi JT Saugumo Tarybos nuolatinių narių ir Vokietijos užsienio reikalų ministrų susitikime. **LRT**



Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus priėmė ministrą pirmininką Algirdą Brazauską. Premjeras įteikė valstybės vadovui 13-osios Vyriausybės atsistatydinimo pareiškimą. Prezidentas padėkojo premjerui už ilgametį darbą valstybei ir žmonėms, pabrėždamas, kad A. Brazausko veikla yra svarbi ne vien šioje Vyriausybėje.

www.president.lt

ES FINANSŲ MINISTRAI
UŽ VETO LIETUVAI DĖL EURO

Europos Sąjungos valstybių narių finansų ministrai rengiasi paremti neigiamą Europos Komisijos išvadą dėl Lietuvos galimybių įsivesti eurą nuo 2007 metų.

"Infliacija Lietuvoje didėjo paskutinius 12 mėnesių, ir egzistuoja rizika, kad infliacija Lietuvoje didės ir artimiausiais mėnesiais", - sakoma ES šiuo metu pirmininkaujančios Austrijos finansų ministro Karl Heinz Grasser laiško projekte.

Šis laiškas, kurio projekto kopiją pavyko gauti naujienų

agentūrai "Bloomberg", bus svarstomas birželio 6-7 d. Liuksemburge vyksiančiame ES finansų ministrų susitikime. Sprendimą dėl Lietuvos pasirengimo prisijungti prie eurozonos nuo 2007-ųjų finansų ministrai turėtų priimti birželio 11 dieną. O galutinį sprendimą, atsižvelgę į Europos Komisijos rekomendaciją ir finansų ministrų nuomonę, ES vadovai priims birželio 15 d. vyksiančiame Vadovų tarybos posėdyje.

Lietuvai, kurios infliacijos

lygis balandį atitiko Mastrichto kriterijų reikalavimus, atsirado nedidelė viltis išgirsti teigiamą sprendimą po to, kai birželio 1 d. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją, kviečiančią ES vadovus persvarstyti neigiamą Europos Komisijos rekomendaciją Lietuvos atžvilgiu. Tiesa, ši rezoliucija nėra įpareigojanti.

Lietuvos Finansų ministerijos Viešųjų ryšių skyriaus vedėja Giedrė Balčytė naujienų agentūrai "Bloomberg" birželio 1 d. sakė, kad Lietuva, laukdama galutinio sprendimo, stengsis pasinaudoti kiekviena įmanoma galimybe jį pakeisti savo naudai. **LGITIC**

ESTIJOJE KOVOTOJAI
UŽ NEPRIKLAUSOMYBĘ PRIPAŽINTI,
KURIE PRIEŠINOSI
SSRS IR NACIŲ OKUPACIJOMS

Estijos vyriausybė per posėdį birželio 1 d. patvirtino įstatymo projektą "Dėl Estijos piliečių kovos už Estijos Respublikos nepriklausomybės atkūrimą". Kaip pranešė žurnalistams įstatymo projekto rengėjas gynybos ministras Jurgen Ligi, "kovotojais už nepriklausomybę pripažįstami Estijos piliečiai, kurie priešinosi Sovietų Sąjungos ir Vokietijos okupacijoms Estijoje ir kurie kovojo už Estijos nepriklausomybės atkūrimą".

Pasak jo, kovotojais už laisvę skelbiami taip pat sovietmečio disidentai. "Kovotojais už laisvę pripažįstami tik tie žmonės, kurie kovojo už valstybės nepriklausomybę ir tik valstybės vardu. Tuo šių žmonių ratas gerokai apribojamas. Ne visi, kurie kariavo apsirengę

svetima uniforma, kovėsi už Estiją. Kai kurie kariavo, kad baigtųsi karas", - sakė J.Ligi. Pavyzdžiui, sovietinio Estų šaulių korpuso kareiviai negali būti pripažinti kovotojais už nepriklausomybę, nes "jie kariavo su raudonomis vėliavomis už tai, kad baigtųsi karas, o ne prieš sovietinę okupaciją".

J.Ligi taip pat pažymėjo, kad kovotojais už laisvę nepripažįstami asmenys, padarę nusikaltimų žmoniškumui, karinių ar kitokių nusikaltimų, uždraustų Estijos įstatymais. Ministras pabrėžė, kad šis įstatymo projektas "skirtas veteranams suteikti moralinį pasitenkinimą". Jis nebus pagrindas veteranams suteikti materialinių lengvatų ir neturės įtakos biudžeto. "Tai deklaracija, neturinti teisių padarinių",

- sakė J.Ligi.

Įstatymo projektas yra alternatyva tokiam pat dokumentui, kurį parengė opozicinės partijos Tėvynės sąjunga ir "Res Publica" ir kuris siūlė kovotojais už laisvę laikyti tik Estijos piliečius, kariavusius su Sovietų Sąjunga.

Jis buvo parengtas "Kovotojų už Estijos išvadavimą sąjungos", į kurią įeina ir buvęs SS 20-osios estų divizijos kareiviai, veteranų siūlymu. Šį įstatymų projektą parlamentas atmetė. **LRT**

SKAITYTOJŲ
DĖMESIUI!

DIRVOS redakcija atostogaus liepos 3-23 d. Savaitraštis neišeis liepos 4, 11, 18, ir 25 dienomis. Poatostoginė laida bus rugpjūčio 1 d. Visiems skaitytojams linkime malonių vasaros atostogų!

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Kritus Algirdo Brazausko vadovaujamai Vyriausybei ir kilus politinei sumaiščiai, dėliojami įvairūs būsimosios valdžios variantai. *Lietuvos rytas* apklausė kelias dešimtis politikos apžvalgininkų, daugelis jų neatmetė ir labai plačios valstybininkų vaivorykštės koalicijos. Lietuvos pastovumo labui į tokią koaliciją galėtų susiburti šešių politinių jėgų - Tėvynės sąjungos, Socialdemokratų partijos, Pilietinės demokratijos partijos, Liberalų sąjūdžio, Naujosios sąjungos ir Valstiečių liaudininkų sąjungos - atstovai. Tokiu atveju Seimo pirmininku liktų Pilietinės demokratijos partijos vadovas Viktoras Muntianas, premjeru būtų paskirtas Tėvynės sąjungos vadovas Andrius Kubilius, o ministrų portfeliai atitektų šešių partijų vadovams. Seime tokia koalicija turėtų apie 90 vietų.

Darbo partijos prezidento sprendimu ši politinė jėga pasitraukė iš valdančiosios koalicijos, o jos deleguoti ministrai - iš savo pareigų. Laikinoji Darbo partijos pirmininkė Loreta Graužinienė *Respublikai* sakė, kad toks sprendimas priimtas be konsultacijų su Rusijoje esančiu Viktoru Uspaskich. Pasitraukti iš valdančiosios koalicijos Darbo partija paskatino V.Adamkaus kritika.

Algirdo Brazausko vadovaujamai Vyriausybei paskelbus apie atsistatydinimą, politikos kuluaruose užvirė diskusijos, kas turėtų žengti pirmą žingsnį formuojant naują valdančiąją daugumą ir kaip ji gali atrodyti. "Mes esame pasiryžę su Liberalų sąjūdžiu, jei reikės, imtis iniciatyvos ir ieškoti geriausio sprendimo Lietuvai", - vakare po konservatorių prezidento posėdžio pareiškė Tėvynės sąjungos vadovas Andrius Kubilius. Dar visai neseniai konservatoriai garsiai kalbėjo apie pirmalaikius rinkimus.

Politinių skandalų burbulas galų gale sprogo. Iš valdančiosios daugumos pasitraukė Darbo partija, nusitempdama ir savo deleguotus ministrus, vėliau atsistatydinimo pareiškimą prezidentui įteikė premjeras Algirdas Brazauskas ir galiausiai atsistatydino visa tryliktoji Vyriausybė. Dabar Seime reikės formuoti naują valdančiąją daugumą, tačiau kokia ji bus, *Vakarų ekspresui* negalėjo pasakyti nė vienas parlamentaras. Vyriausybės griūtį nulėmė nedviprasmiš prezidento Valdo Adamkaus pranešimas apie susidariusią politinę situaciją. Paskutinę vinį į ministrų kabineto karstą gegužės 30 d. įkalė šalies vadovas V. Adamkus. Jis viešai suabejojo Vyriausybės sugebėjimu tinkamai dirbti Lietuvai.

Prezidentas V.Adamkus atmetė Darbo partijos pareiškimus, kad jis turėtų prisiimti atsakomybę už naujos Vyriausybės formavimą, taip pat teiginius, kad koalicija sugriuvo dėl jo kaltės. "Tai yra dar vienas akivaizdus destruktivus darbas, neatsakingas, ir aš manau, kad Lietuvos žmonės nepatikės nė vienu žodžiu, - sakė jis. - Aš niekada jokios koalicijos neformavau, jokios koalicijos neišardžiau". Tiesa, prezidentas, matyt, pamiršo, kad po 2000 metų Seimo trinkimų jis buvo vadinamosios naujosios politikos koalicijos krikštatėvis. Ši koalicija, kurios vadovai buvo Artūras Paulauskas ir Rolandas Paksas, netrukus žlugo. Prezidento nuomone, valdančiosios daugumos formavimas yra politinių partijų ir Seimo reikalas.

"Griauti Vyriausybę" konservatoriai pradėjo eliminuodami iš jos socialliberalus ir rengdami Seimo pirmininko apkalta, kuri neturėjo jokio ypatingo pagrindo. Konservatoriai negalėjo susitaikyti su sėkmingu "Mažeikių naftos" pardavimo sandoriu ir tuo, kad ši Vyriausybė įvairiomis kompensacijomis žmonėms gražins apie 1,5 mlrd. litų. Nors Tėvynės sąjunga dažnai mėgsta visus kaltinti Rusijos įtaka, būtent konservatoriai tai įtakai daugiausiai ir nusipelnė. Be to, į propagandinį puolimą konservatoriai kažkaip įvėlė ir Prezidentūrą",- vienas Socialdemokratų partijos vadovų Gediminas Kirkilas dėl A.Brazausko Vyriausybės griūties kaltino Tėvynės sąjungą.

"Mūsų valdančiąją koaliciją" formuoti buvo gana sudėtinga, tačiau kai tą mūrą ėmė judinti, neišlaikė ir antra plyta. Socialliberalai yra gerokai pamokyti tų žmonių, kurie nepripažįsta padarumo bei moralumo principų ir kalba viena, o daro kita. Todėl mes dabar labai rimtai svarstysime, ar verta su kuo nors jungtis į naują koaliciją", - "Respublikai" sakė A.Paulauskas. Jis neatmetė galimybės prisijungti prie koalicijos, kurią formuotų dešinieji.

"Darbo partijos ministrų" pasitraukimas buvo objektyviai prognozuotas žingsnis, o Darbo partijos kalbos, kad jie galbūt dalyvaus kuriant naują koaliciją, tėra tik viešųjų ryšių akcija", - V.Muntianas teigė, kad naujoji koalicija tikriausiai bus formuojama iš Seimo dešiniųjų arba centro kairės partijų. Jis nenorėjo prognozuoti, ar formuojant naują Vyriausybę dalyvaus ir Pilietinės demokratijos partija, Seime turinti 11 narių.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

RUSIJA IR KINIJA PRITARĖ JAV SIŪLYMUI DERYBOSE SU IRANU

Rusija ir Kinija pritarė JAV sprendimui pradėti derybas su Iranu, jeigu pastarasis nutrauks urano sodrinimą. Tačiau Pekinas ragina Vašingtoną neapsunkinti siūlymo dėl derybų papildomomis sąlygomis.

JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice paskelbė, kad Vašingtonas pasiūlė Teheranui sustabdyti urano sodrinimą mainais į amerikiečių dalyvavimą derybose dėl Irano branduolinių ambicijų.

Kinijos atstovas Wang Guangya reikalauja, kad į Europos Sąjungos parengtą "rimbo ir meduolio" priemonių - skatinimų ir sankcijų, kurios turi įtikinti Iraną sustabdyti branduolinius projektus, paketą būtų įtrauktos saugumo garantijos Teheranui. Šiuo metu JAV šį punktą atmeta. Wang Guangya mano, kad būtina leisti Teheranui sodrinti uraną taikios energetikos tikslais. Bet kol kas JAV, Didžioji Britanija, Prancūzija ir Vokietija griežtai nesutinka, kad būtų įgyvendinami tokie projektai Irano teritorijoje. Wang Guangyos ir Rusijos atstovo Jungtinėse tautose Vitalij Čiurkin nuomone, dar anksti kalbėti, kokį poveikį JAV siūlymas turės požiūriui į Irano problemą JT Saugumo Taryboje.

JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose John Bolton laukia Irano atstovo Javad Zarif atsakymo į C.Rice siūlymą, pranešė JAV atstovas Richard Grenell. Be to, J.Bolton paaiškino JAV poziciją Saugumo Tarybos narėms per uždaras derybas, pridūrė jis.

Penkios nuolatinės Saugumo Tarybos narės - JAV, Didžioji Britanija, Prancūzija, Kinija ir Rusija - drauge su Vokietija kelis mėnesius rengia rezoliucijos dėl Irano branduolinės programos projektą.

Teheranas teigia, kad sodrina uraną tik taikiais elektros energijos gamybos tikslais, tai yra remdamas teise, kuri garantuota Branduolinio ginklo neplatavimo sutartyje. Tačiau Vakarai mano, kad civilinė energetikos programa yra priedanga branduoliniam ginklui gaminti.

Rusija ir Kinija neigia, kad Iranas turi branduolinių ginklų, bet nėra tikri, ko iš tikrųjų siekia Teheranas.

JAV prezidentas George W. Bush apsvarstė siūlymą dėl derybų su Rusijos prezidentu Vladimir Putin, bet dar nesikalbėjo apie tai su Kinijos prezidentu Hu Jintao, pranešė Baltųjų rūmų sekretorius spaudai Tony Snow.

V.Čiurkin pritarė JAV pareiškimui, rodančiam, kad jos pasirengusios spręsti problemą diplomatinėmis priemonėmis.



Vienoje birželio 1 d. JAV, Rusijos, Kinijos, D. Britanijos, Prancūzijos, Vokietijos ir Europos Sąjungos užsienio reikalų ministrai susitarė dėl bendros politikos Irano branduolinių ginklų klausimu. Nuotraukoje Philippe Douste Blazy, Prancūzijos užsienio reikalų ministras ir JAV Valstybės sekretorė (ministrė) Condoleezza Rice. **EPA**

"Mes matome akivaizdžius poslinkius į diplomatinį ir politinių metodų pusę", - sakė jis.

Wang Guangya pavadino JAV siūlymą "ilgai lauktu", bet pridūrė, kad "jeigu jis būtų buvęs pateiktas jo jokių sąlygų, būtų kur kas geriau". Be to, būtina papildyti siūlymą garantijomis, kad nebus karinio įsikišimo, ir leisti Iranui toliau įgyvendinti branduolinius projektus. Jeigu derybose su Iranu nenumatoma pripažinti Teherano teisės dirbti mokslo tiriamuosius darbus urano sodrinimo srityje, "vadinasi, nepripažįstama jo teisė taikiais tikslais naudoti" branduolinę energiją, kurią garantuoja Sutartis dėl branduolinio ginklo neplatavimo, pažymėjo Wang Guangya.

G.W.Bush vėl patvirtino JAV ketinimą išspręsti Irano problemą diplomatinėmis priemonėmis. "Aš manau, kad šią problemą galima išspręsti diplomatinėmis priemonėmis, ir aš noriu dėti visas pastangas, kad tai būtų padaryta", - pareiškė JAV prezidentas žurnalistams Baltuosiuose rūmuose.

Drauge G.Bush paragino išsaugoti pasaulio bendrijos vienybę sprendžiant Irano problemą. "Turi būti bendras tarptautinis frontas", - sakė jis. JAV, pažymėjo jis, ketina turėti derybose "vadovaujamą vaidmenį drauge su savo partneriais".

JAV tikisi, kad joms įsijungus į Europos Sąjungos Trejeto derybas su Iranu dėl jo branduolinės problemos suregulavimo, Rusija ir Kinija sugriežtins pozicijas dėl Teherano.

"Mes tikimės, kad tarptautinė bendrija, pirmiausia - mūsų partneriai, imsis griežtų veiksmų Saugumo Taryboje, jeigu Iranas parodys, kad yra nepasirengęs vesti derybas", - pareiškė valstybės sekretorė C.Rice.

Pasak jos, JT Saugumo Tarybos nuolatinio Penketo ir Vokietijos politiniai vadai pasiekė "didelės pažangos, rengdami siūlymų Iranui paketą, kuris turi padėti įveikti krizę dėl jo branduolinių projektų".

"Į šį paketą įeis ir "privalumai, kurių Iranas gaus, jeigu atsisakys ambicijų susikurti branduolinį ginklą, ir "baudžiamųjų priemonių rinkinys", jeigu Teheranas atmes Europos Trejeto siūlymus, pridūrė C.Rice.

Artimieji Rytai pritaria, kad JAV dalyvaus derybose su Iranu

Arabų šalys sveikina JAV pasiryžimą dalyvauti tiesioginėse derybose su Iranu dėl jo atominės programos ir ragina visas derybų šalis siekti diplomatinėmis priemonėmis sureguliuoti krizę.

Egipto prezidentas Hosni Mubarak ir Saudo Arabijos karalius Abdullah paragino, kad Iranas ir tarptautinė bendrija laikytųsi "lankstesnio požiūrio" į šią problemą. Abu vadovai vedė derybas Egipto kurortiniame mieste Šarm eš Šeiche. Jie sutinka, jog "Artimiesiems Rytams nereikia, kad Iranas ir Izraelis turėtų branduolinį ginklą", - sakė Egipto valstybės oficialus atstovas. Pasak jo, Egipto prezidentas ir Saudo Arabijos

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija “Viltis”, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KAD ISTORIJS NERAŠYTUME SU KLAIDOMIS

Kasdien skaitome žinių agentūrų pranešimus apie klaidią Lietuvos padėtį, į kurią įklampino dabartinė (jau buvusi) tryliktoji Vyriausybė, sąmoningai ar nesąmoningai, bet politinė situacija pasibaisėtina. Mūsų tautą buvę komunistai žudo. Mes šį kartą plačiau apie tai nerašysime, nes kol bus atspausdinta ši laikraščio laida, gali būti ir nauja vyriausybė.

Tačiau mūsų skaitytojams turėtų būti įdomi, kaip tik šiuo metu ruošiamą išleisti, bendra knyga su rusais, pavadinta “Lietuva ir Sovietų Sąjunga Antrojo pasaulinio karo metais”. Lietuvos ambasadorius Rusijoje Rimantas Šidlauskas sako, jog toje knygoje bus atspausdinti abiejų valstybių požiūriai į 1939 ir 1940 metus. Lietuva ir visi užsienio lietuviai tuos metus laiko Sovietų okupacijos pradžia, kai dabartinė Rusija tos okupacijos fakto nepripažįsta. Mes gerai žinome, kad jau ne kartą buvo norėta įvelti Lietuvą į viešas diskusijas, kad Lietuva nebuvo okupuota, ką visas pasaulis žino, koku būdu Sovietai, rusų vadovaujami, okupavo mūsų valstybę ir kai atsiųsti iš Maskvos atstovai, organizavo “liaudies rinkimus”, įsteigė partiją, tada pavadintą “Darbo Lietuvos Sąjunga”.

Lietuvos istorikai pradėjo ieškoti bendradarbiavimo ryšių su Rusijos istorikais, kadangi daug naudingos medžiagos apie Lietuvą yra Rusijoje. Pranešama, kad jau baigiamas paruošti pirmasis tomas. Istorikas Č. Laurinavičius samprotauja: “knyga yra mokslinė”. Istorikų tikslas esąs paversti diskusijas iš politinės plotmės į mokslinę diskusiją. “Mes, istorikai, manom, jog Antrasis pasaulinis karas yra labai sudėtingas” ir Lietuvos aspektu žiūrint turi savotišką trūkumą – nebuvo kompleksškai tiriamas. Istorikas mano, kad tai padėtų suprasti tiesą – politikų susipratimą.

Keista, kai dar nė vienas neskaitęs tos knygos, o jau ji komentuojama ir apie jos buvimą skelbiama spaudoje. Ar tai ne Rusijos prezidento noras vykdomas, kad Lietuvos istorinė praeitis būtų palikta tyrinėti istorikams. Pasak gautos informacijos, bus išleista knyga, kurioje bus “dvi tiesos” – tarsis nebūtų buvę nei Molotov-Ribbentrop pakto vertinimo, nei paskesnių įvykių nušvietimo bei teisinio įvertinimo, - pastebi Lietuvos konservatorių frakcija Seime.

Kai Lietuvos ambasadorius Rusijoje pasisako už tą knygą, tai kas jos išleidimą finansuoja ir kokie istorikai atstovauja Lietuvos istorijai? Kai Lietuvos užsienio reikalų ministras A. Valionis buvo paprašytas paaiškinti, koks yra Užsienio reikalų ministerijos vaidmuo leisti su rusais kartu Lietuvos istoriją liečiantį leidinį, buvo atsakyta, jog tame leidinyje nebus perrašyta Lietuvos istorija, esą, yra viena galimybė rusams pateikti lietuviškąją tų įvykių vertinimo versiją.

Rusija iki šiol atsisako pripažinti ir pasmerkti Baltijos valstybių okupaciją, o Rusijos prezidentas teigia, kad tai buvo mūsų valstybės savanoriškas prisijungimas prie rusų Sovietų Sąjungos. Tai kodėl 1940 metų birželio mėnesį Raudonoji armija jau turėjo bazes Lietuvoje ir didžiulės karinės jėgos buvo sutelktos prie sienos su Sovietų Sąjunga. Seime ir dabar pasigirsta reikalavimai sudaryti partnerystę su Kremliumi. Dabar kova vyksta nebe su okupantais, bet su saviškiais.

S. Tūbėnas

PILIEČIŲ SANTALKA – METAS SUGRAŽINTI VALSTYBĘ

Viešą veiklą Lietuvoje pradeda Piliečių santalka - neformalus piliečių ir pilietišku organizacijų tinklas, sieksiantis įtvirtinti Konstitucijos principus valstybės gyvenime.

Santalkos kūrimo ėmėsi ir jos deklaraciją pasirašė per 70 piliečių, įvairių pilietinių organizacijų narių iš Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Klaipėdos, Panevėžio, Palangos, Kėdainių, Nidos, Anykščių, Rietavo, Sedos, Merkinės ir kitų Lietuvos vietų.

Santalkos iniciatoriai kviečia į judėjimą jungtis visus, kurie pritaria deklaracijos nuostatoms ir yra ištikinę, kad bendra piliečių talka yra tiesiausias kelias iš valstybę ištikusios krizės.

"Atotrūkis tarp piliečių ir valstybės didėja. Menkai organizuota visuomenė neįstengia kontroliuoti valdžios. Valdžioje įsitvirtinusios grupuotės vis labiau savinasi valstybę, **pamin-damos** Konstitucijos nuostatas, skelbiančias, jog suverenitetas priklauso tautai, valdžios įstai-gos tarnauja žmonėms", - rašo-ma birželio 1 d. paskelbtoje Santalkos deklaracijoje. Anot deklaracijos, "nomenklatūra, užuot sunykusi kaip okupacijos atgyvena, atsinaujina ir stiprėja. Ji kuria demokratinės valstybės regimybę, primeta visuomenei savo taisykles ir kompromituoja demokratinę tvarką". Santalkos iniciatorių vertinimu, "no-

menklatūra tampa galingesnė už įstatymą" ir tai kelia pavojų visuomenės, mūsų ir Lietuvos Respublikos savarankiškumui.

Jie ragina įvairios kilmės, pažiūrų bei įsitikinimų lietuvius telktis dėl savo dabarties bei vaikų ateities laisvoje Lietuvos Respublikoje. "Metas susigrąžinti valstybę. Metas įrodyti, kad mes, Lietuvos piliečiai, esame tikrieji valstybės šeimininkai", - rašoma deklaracijoje.

Santalka sieks užtikrinti valdžios pilietinę priežiūrą, pašalinti kliūtis, trukdančias piliečiams būti savo valstybės šeimininkais, sieks prisidėti prie esminių pertvarkų valstybės valdymo, savivaldos, teisėtvarkos, švietimo, mokslo bei socialinės saugos srityse.

Kaip spaudos konferencijoje sakė Santalkos steigėjai, artimiausias uždavinys - inicijuoti pertvarkas teismų srityje. "Lietuviai nejaučia, kad jie gali surasti teisingumą Lietuvoje. Tai ir yra viena iš emigracijos priežasčių. Sieksime, kad būtų užtikrinta teismų nepriklausomybė nuo valdžios, kad pats teisėjų skyrimo procesas būtų skaidrus", - sakė vienas iš Santalkos iniciatorių Romas Sakadolskis. Didelis dėmesys bus skiriamas savivaldos rinkimų pertvarkymui.

"Realios savivaldos neturime. Absoliuti dauguma lietuvių teigia, kad jie negali daryti įtakos vietinei savivaldai. Šian-

dien žmonės į savivaldos rinkimus renkami tik pagal partijų sąrašus. Norime savivaldos rinkimus sulyginti su Seimo rinkimais. Kad vietos bendruomenės ir pilietinės organizacijos galėtų deleguoti savo atstovus į savivaldą", - sakė Pilietinės visuomenės instituto direktorius Darius Kuolys. Santalka numato veikti kaip pilietinių organizacijų ir aktyvių piliečių tinklas. Judėjimas nesiekia politinės valdžios, bet stengsis ją pilietiskai kontroliuoti.

Žurnalistų paprašytas pakomentuoti atsistatydinusio premjero Algirdo Brazausko užuominas, jog Vyriausybei, be kitų, dirbti trukdė pilietinės organizacijos D. Kuolys atsakė, jog "**Vyriausybė nesugebėjo dirbti demokratinėmis sąlygomis, ji puikiai būtų dirbusi Baltarusijoje**". Pasak D.Kuolio, "ministras pirmininkas ir jo komanda džiaugtųsi, jei valstybėje nebūtų žmonių, tuomet valdžia nekontroliuojama galėtų dalintis pinigais".

Tarp pasirašiusiųjų Santalkos deklaraciją dar yra žinomi visuomenininkai Kęstutis Čilinskas, Vytautas Damaševičius, Gintė Damušytė, Leonidas Donskis, kunigas Robertas Grigas, Rytis Juozapavičius, Vladimiras Laučius, kunigas Arūnas Peškaitis, Irena Veisaitė, Diana Vilytė ir kiti.

LGITIC

REDAKTORIUI GRESIA PATAISOS DARBAI

Žurnalistų organizacija "Reporteriai be sienų" pasmerkė internetinio laikraščio www.cursiv.ru uždarymą. Tai įvyko gegužės 22–ąją, praėjus trims dienoms po jo redaktoriaus Vladimir Rachmankov apklausos Maskvoje.

Jam pateikti kaltinimai pagal RF Baudžiamojo kodekso 319 straipsnį įžeidus valstybės atstovą – redaktorius parašė straipsnį, kurio pavadinimas "Putin, kaip Rusijos vyriškumo simbolis", pranešama organizacijos "Reporteriai be sienų" tinklapyje rsf.org.

(Atkelta iš 2 psl.)

RUSIJA IR KINIJA...

karalius "ragina Iraną ir tarptautinę bendriją laikytis lanksčios pozicijos dabartinėse diskusijose".

Kuveito URM atstovas savo ruožtu pavadino "teigiamu žingsniu" JAV pareikštą pasiryžimą tiesiogiai dalyvauti derybose su Iranu, nes tai gali padėti "sureguliuoti krizę diplomatiniais metodais".

Amerikos siūlymą sveikino ir Izraelis. "Izraelis labai gerai

vertina tai, kokių žingsnių ir veiksmų ėmėsi Jungtinės Valstijos, kurios veda paskui save tarptautinę bendriją, ir daro viską, kas būtina, kad Iranas negalėtų turėti branduolinių galimybių", - pareiškė Izraelio užsienio reikalų ministrė Tzipi Livni. Izraelio vadovai pranešė, kad Vašingtonas įspėjo juos apie rengiamus siūlymus. Anksčiau šį JAV žingsnį parėmė Europos Sąjunga. JAV ir Iranas nepalaiko tiesioginių ryšių maždaug tris dešimtmečius.

LRT

tikos.

Teismo diena kol kas nenustatyta. V.Rachmankov gresia didelė bauda arba metai pataisos darbų. Tyrimo metu taip pat bus prašoma kalbos eksperto įvertinti prezidentui V. Putin skirtų įžeidžiančių žodžių svarumą.

LRT

IRANAS PASIGAMINS ATOMINĘ BOMBĄ PER 10 METŲ

Anot JAV žvalgybos vadovo, Iranas atominį ginklą gali pasigaminti per ateinančius 10 metų, praneša *BBC*. JAV Nacionalinės žvalgybos direktorius John Negroponte *BBC* patvirtino savo anksčiau išsakytą nuomonę, kad Iranas aktyviai mėgina pasigaminti ginklą. Jo komentaras pasirodė po to, kai JT Saugumo Tarybos nariai susitarė dėl “ilgalaikio” plano įtikinti Teheraną nutraukti branduolinę programą.

Didžioji Britanija teigė, kad Saugumo Taryba imsis priemonių, jei Iranas nenusileis.

Iranas šiais metais atnaujino urano sodrinimo darbus ir toliau tvirtina, kad branduolinė veikla yra skirta energijai gaminti.



Lietuvos Respublikos prezidentas V. Adamkus gegužės 30 d. pasisakė apie politinę padėtį Lietuvoje. www.president.lt

(Atkelta iš 1 psl.)

SEIMAS PRITARĖ...

"Gali įvykti tam tikri posūkiai "Jukos" elgsenoje. Jeigu "Jukos" kreditoriai ar laikinasis stebėtojas E.Rebgun anuliuoatų "PKN Orlen" ir "Jukos" sutartį, Vyriausybės ir "PKN Orlen" sutartys taip pat netektų galios. Turėtume labai nemalonią situaciją", - Seimo tribūnoje pažymėjo V.Navickas. Pasak jo, kaina už Mažeikių įmonės akcijas pagal susitarimus gali padidėti – jeigu "Jukos" ir "PKN Orlen" susitartų dėl didesnės kainos, ir Vyriausybės sutartyse kaina esą atitinkamai kistų.

Pagal pasirinkimo sandorio sutartį Vyriausybei bus suteikta teisė "PKN Orlen" parduoti dar apie 10 proc. "Mažeikių naftos" akcinio kapitalo.

Bendra kaina už visas pasirinkimo sandorio akcijas yra beveik 278 mln. JAV dolerių, tačiau, jei Vyriausybė pasinaudos pasirinkimo sandoriu per trejus metus nuo 30,66 proc. akcijų paketo pardavimo Lenkijos kompanijai, bendra kaina už visas pasirinkimo sandorio akcijas bus apie 284 mln. 500 tūkst. JAV dolerių.

Šis pasirinkimo sandoris yra įpareigojantis Lenkijos koncerną akcijas įsigyti, jei Vyriausybė pareikštų norą jas parduoti.

Lietuvos Vyriausybės teisės

Sudarius pirkimo pardavimo sutartį, Vyriausybei bus suteikta teisė reikalauti atšaukti "Mažeikių naftos" vadovybės sprendimus, jeigu tokie sprendimai keltų grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui arba

energetikos saugumo politikai. Vyriausybė turės teisę reikalauti, kad "PKN Orlen" parduotų visas jos turimas "Mažeikių naftos" akcijas, jeigu įmonė dirbs nuostolingai penkerius iš eilės finansinius metus. Taip pat, jeigu "Mažeikių naftos" lėšos, kurių vertė didesnė nei 200 mln. JAV dolerių, būtų areštuotos dėl Mažeikių įmonės skolų nesumokėjimo. Taip pat, jei dėl trečiosios šalies skundo būtų areštuotos tokios lėšos, vykdant galutinį ir neapskundžiamą teismo sprendimą.

Vyriausybė taip pat turės teisę reikalauti parduoti akcijas, jei daugiau kaip 50 proc. "PKN Orlen" balsavimo teisę turinčių akcijų įsigis subjektas, kuris, pagrįsta Vyriausybės nuomone, kels grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui.

Sudarius pirkimo pardavimo sutartį bus sudaryta ir nauja Akcininkų sutartis. Vyriausybė turės teisę paskirti vieną iš devynių "Mažeikių naftos" stebėtojų tarybos narių ir vieną iš septynių įmonės valdybos narių.

Be to, kiekvienam "PKN Orlen" ar Vyriausybės "Mažeikių naftos" akcijų pardavimui bus taikoma kitai šaliai išpirkimo pirmumo teisė.

Visos sutartys, susijusios su ankstesniais "Mažeikių naftos" privatizacijos etapais bus nutrauktos sandorio užbaigimo tarp "PKN Orlen" ir "Jukos" dieną ir bus panaikinti bet kokie pagal ankstesnes sutartys nustatyti išpareigojimai. "PKN Orlen" tikisi, kad šis sandoris bus baigtas iki kitų metų pirmojo ketvirčio.

LGITIC

Z.BALČYTIS PASKIRTAS LAIKINUOJU PREMJERU

Vilnius, birželio 1 d. (LGITIC). Prezidentas Valdas Adamkus susitikęs su finansų ministru Zigmantu Balčyčiu, jį paskyrė laikinuoju Vyriausybės vadovu. "Nors įstatymas numato gan neilgą laiką, prezidentas pakvietė Z.Balčytį atsakingai eiti šias pareigas", - po prezidento ir finansų ministro susitikimo žurnalistams sakė V.Adamkaus atstovė spaudai Rita Grumadaitė.

Anot jos, susitikime buvo aptarti darbai, kuriuos artimiausiu metu turi nuveikti Vyriausybė. Taip pat buvo kalbėta apie tai, kad formuojant naują Vyriausybę partijos turėtų deleguoti geriausius savo atstovus.

"Prezidentas pasveikino Vyriausybę ir Seimą priėmus svarbų sprendimą baigti sėkmingą "Mažeikių naftos" privatizavimą. Prezidentas tikisi, kad frakcijos parodys tokią pačią išmintį ir dėl naujos koalicijos formavimo", - sakė R.Grumadaitė.

Z.Balčytį nuo birželio 5 d. saugos Vadovybės apsaugos departamento (VAD) pareigūnai. Kaip sakė VAD direktorius Raimundas Kairys, apsauga skiriama nuo tos

dienos, kai Valstybės žiniuose bus paskelbta apie Z.Balčyčio paskyrimą laikinuoju premjeru.

Tuo tarpu atsistatydinęs Vyriausybės vadovas Algirdas Brazauskas be apsaugos neliks - nuo pirmadienio jis bus saugomas kaip buvęs prezidentas.

Laikinasis premjeras Z. Balčytis žurnalistams sakė, kad jis vertina prezidento pasitikėjimą juo ir pasiūlymą laikinai vadovauti Vyriausybei. "Tikiuosi, kad tos pareigas, kurios bus susijusios su tolimesniu Vyriausybės darbu, pavyks atlikti iki galo. Laukia "Mažeikių naftos" pardavimo, struktūrinės paramos klausimai", - sakė Z.Balčytis.

Pasitraukęs iš Vyriausybės vadovo posto A.Brazauskas apie Z.Balčytį kalbėjo kaip apie vieną realiausių nuolatinį Vyriausybės vadovų. Tačiau to paklaustas Z.Balčytis teigė, jog tai yra prezidento valia, nes remiantis Konstitucija jis skiria premjerą.

"Manau, kad reikia sakyti atvirai – jeigu būtų pasiūlyta, tai priimčiau tokį pasiūlymą, tačiau šiandien prezidentas man pasiūlė eiti laikinai šias

pareigas", - sakė Z.Balčytis.

Nuo šiol jis bus ne tik laikinasis premjeras, bet ir finansų ministras bei laikinasis socialinės apsaugos ir darbo ministras.

Paklaustas apie tai, ar spės atlikti visus jam deleguotus darbus, Z.Balčytis teigė: "Yra specialistai, yra valstybės tarnybos pareigūnai, ypatingai sekretoriai, kurie puikiai išmano savo darbą, todėl, manau, kad darbai nutrūks ir darbas dviejose ministerijose ir Vyriausybėje vyks".

Paklaustas apie tai, kokią mato valdančiąją koaliciją, Z.Balčytis teigė, kad jis mato tokią valdančiąją daugumą, kuri pratęstų žlugusios tryliktosios Vyriausybės darbus.

Kitu dekretu prezidentas Valdas Adamkus birželio 1 d. priėmė Algirdo Brazausko Vyriausybės atsistatydinimą. Dabar per 15 dienų prezidentas turi pateikti Seimui ministro pirmininko kandidatūrą. Seimui pritarus, naujasis premjeras ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jo paskyrimo turi pristatyti Seimui savo sudarytą ir prezidento patvirtintą Vyriausybę.

KONSERVATORIAI PREMJERO POSTE MATO A. KUBILIŲ

Konservatoriai į derybas dėl naujos valdančiosios koalicijos ir Vyriausybės formavimo eina su tvirtu noru premjero poste matyti savo pirmininką, Seimo opozicijos pirmininką Andrių Kubilių, kuris esą galėtų vadovauti pagal kitokius principus nei iki šiol veikiantį ministrų kabinetą. Be to, jie neatmeta galimybės kartu su savivaldybių tarybų rinkimais ar po metų rengti pirmalaikius Seimo rinkimus. Dėl to siūloma susitarti naujai valdančiajai daugumai. "Esame pasiruošę pateikti visuomenei kitokios politikos ir kitokios Vyriausybės alternatyvą. Kertine jos figūra turėtų tapti premjeras, o pačiu geriausiu strategu šiame poste būtų A.Kubilius", - sakė Tėvynės sąjungos pirmininko pavaduotoja, parlamentarė Rasa Juknevičienė.

Seimo narės teigimu, prie konservatorių formuojamos koalicijos galėtų jungtis ne tik Liberalų sąjūdis, su kuriais jie yra pasirašę atitinkamą susitarimą, bet ir kitos partijos, tarp jų – ir socialdemokratai, tačiau be Algirdo Brazausko pirmininko poste. Be to, šie esą turėtų šlietis prie konservatorių formuojamo branduolio ir pritarti jų pozicijoms dėl valstybės valdymo pokyčių. Anot R.Juknevičienės, koalicija būtų neįmanoma tik su Viktoro Uspakicho vado-

vaujama Darbo partija ir Rolando Pakso vadovaujama partija "Tvarka ir teisingumas". "Koalicija būtų be V.Uspaskicho ir R.Pakso, visa kita galima svarstyti", - sakė konservatorė.

Parlamentarė paneigė, esą deryboms vos prasidėjus konservatoriai laikosi pernelyg kategoriškos pozicijos. Beje, po praėjusių Seimo rinkimų, vykstant pokalbiams dėl "vaivorykštės" koalicijos suformavimo, būtent konservatoriai buvo kaltinami per dideliu kategoriškumu ir derybų sužlugdymu.

A.Brazausko pasitraukimas iš premjerų esą parodė, kad ši partija nusiteikusi pokyčiams, tačiau, anot R.Juknevičienės, buvo žengtas tik vienas žingsnis. Mat A.Brazauskas ketina ir toliau vadovauti socialdemokratams. Gimstanti socdemų, "valstiečių" ir "pilietininkų" koalicija esą dirbs pagal tuos pačius principus ir su tais pačiais žmonėmis. "Nesimato jokių naujų idėjų, noro keisti Lietuvos politiką", - kritikavo R.Juknevičienė. "Vyriausybė turi būti švari nuo komunistinės nomenklatūros, ryšių su KGB ir "juodųjų buhalterijų", - pareiškė ji.

Konservatoriai derybų partneriams ketina siūlyti ne tik kandidatą į premjerus, bet ir konkrečių darbų, kuriuos turėtų nuveikti Vyriausybė, sąrašą.

Anot R.Juknevičienės, ministrų kabinetas turėtų užtikrinti Lietuvos energetinę nepriklausomybę, siekti elektros ir dujų tinklų sujungimo su Vakarais, pastatyti modernų branduolinį reaktorių, pakeisti ES finansinės paramos skirstymo principus, ryžtingiau kovoti su korupcija, paruošti griežtą įsijungimo į Šengeno erdvę priemonių planą, remti vaikus auginančias šeimas, mažinti mokesčius, pensijas ir atlyginimus didinti kartu su augančiu BVP.

Tėvynės sąjunga ir Lietuvos liberalų sąjūdis, laikydamiesi balandį pasirašyto susitarimo dėl alternatyvios valdančiosios daugumos formavimo, paskelbė esantys pasiruošę inicijuoti koalicijos, grindžiamos "aiškiais programiniais principais bei sutarimu dėl valstybei būtinausių darbų", sudarymą.

Galimybę formuoti koaliciją ir Vyriausybę liberalai aptarė su socialliberalais. Šis susitikimas įvyko Naujosios sąjungos pirmininko Artūro Paulausko iniciatyva. "Naujoji sąjunga laikosi pozicijos, kad nauja valdančioji dauguma formuotųsi ne postų pasidalinimo, bet moralios politikos, skaidraus valstybės valdymo, ES struktūrinės paramos viešo ir skaidraus paskirstymo, parlamentinės kontrolės užtikrinimo principais", - teigiama išplatintame pranešime.

LGITIC

NEJAUGI JIE DĖL LIETUVOS NEGALI SUSITARTI?

Sugriuvus valdančiųjų partijų koalicijai, pateikiami skirtingi tolesnio valdžios formavimo scenarijai.

Pirmalaikiai Seimo rinkimai nieko nepakeistų

Lietuvos politologų sąjungos viceprezidentas **A.Lukošaitis**: - Jau anksčiau ne kartą sakiau, kad šiai koalicijai gresia įvairios krizinės situacijos, tačiau Darbo partija bus pirmoji, kuri pasistengs jas išnaudoti ir pasitraukti į opoziciją. Todėl nenustebino toks “darbiečių” apsisprendimas. Prezidentas nepašyktėjo kritikos Žilvinui Padaigai, kitos partijos “žvaigždės” išsilakstė arba blaškosi prie Šiaurės pašvaistės. Ši partija susidūrė su problema - kaip surasti rimtų žmonių eiti aukštas pareigas? Jas užėmusieji atėję bala žino iš kur, tai negalėjo ilgai tęstis. Lietuvai buvo blogai, kad Darbo partija pateko į koaliciją, ir tai, kad ji laimėjo daug vietų Parlamente. Tai, kad ši jėga pasitraukia, yra gerai.

Yra daug naujos koalicijos variantų ir visi jie gana prasti, bet nuo to nepabėgsi. Įmanoma sudaryti daug koalicijų be Darbo partijos, bet labai padaugėja koalicijos partnerių. Dabartinėje situacijoje galėtų visu gražumu pasirodyti mūsų politikai valstybininkai, kurie turėtų pademonstruoti savo pilietiškumą, atsakomybę, subrendimą ir prisiimti tam tikrą atsakomybę.

Ypatingos reikšmės įgauna socialdemokratų ir konservatorių santykiai. Nežinau, kas juos kursto taip elgtis, bet jie įsitaisę apkasuose žaidžia dažasvydį ar spjaudytuves. Nuo šių dviejų partijų santykių daug kas priklauso, galbūt ir naujos darbingos Vyriausybės suformavimas. Negi jie tikrai negali susitarti?

Vokiečiai susitarė

Matėme, kaip anksčiau nesusitardavo Vokietijos socialdemokratai ir krikdema. Tačiau prireikus jie rado bendrą kalbą. Susitarė ir pasirašė 100 puslapių koalicinę programą,

kur išsamiai išvardyti visi suderintos programos punktai. To galima pavydėti. Lietuvoje koalicinė programa yra vos ne slaptas dokumentas, kurį sunku gauti.

Vėl kalbama apie pirmalaikius rinkimus. Turime tokią parlamentinę ir rinkimų sistemą, kad visą laiką teks sudarinėti koalicines vyriausybes, jei nebus esminių pakeitimų rinkimų taisyklėse. Dabar, kai tik ištinka rimtesnė nesėkmė, mūsų valstybininkai tuoj pradeda kalbėti apie pirmalaikius rinkimus, visiškai suprasdami, kas laukia. Baigtis būtų tokia pati: vėl koalicinė vyriausybė ir ją vėl kamuotų tam tikros nesėkmės, nesklaidumai. Negi tuomet - vėl pirmalaikiai rinkimai? Negi politikai nežino, kaip valdo koalicinės vyriausybės kitur? O gal tik apsimeta kvailiais? Šitame chaose pavyko išgirsti vieną racionalią mintį. Liberalų jūdiečiai pareiškė, kad galima kalbėti apie politinių jėgų plataus pasitikėjimo koaliciją ir Vyriausybę. Tai jau rimtesnė kalba.

Reikalinga tautinio susitarimo vyriausybė

Mykolo Romerio universiteto Politikos mokslų katedros vedėjas **A.Kulakauskas**:

- Sunku šiandien viena-reikšmiškai atsakyti, kodėl pasitraukė Darbo partija ir koalicija byra. Kyla klausimas, ar tai nėra susiję su “Mažeikių nafta”? Galbūt pasitraukiama dėl to, kad būtų proga nebaluoti dėl šio klausimo. Tai jau kvėpėtų ėjimu “va bank” ir nacionalinių interesų išdavyste. Tiesa, aš tuo nesu linkęs tikėti, tačiau toks variantas yra, kol Seime neįvyko balsavimas. Nepaisant to, kad “darbiečių” ministerijų sudaryta sutartis vertinama kaip geriausias variantas, gali būti, kad ir toliau paliekami keliai rusiškoms kompanijoms.

Vertinant Darbo partijos reakciją į situaciją, kuri yra daugiau ne politinė, o demokratijos krizė, jų taktika yra visai racionali. Jie, kitaip nei

kažkada Rolandas Paksas, nebando leisti politiškai apsupami, o atsisaukia ir ateičiai pasilieka didesnę manevrų laisvę. Juk pasitraukimas reiškia, kad jie susitaikė su pirmalaikiais Seimo rinkimais. Jeigu rinkimai vyktų po 3-4 mėnesių, “darbiečių” galimybės būtų didesnės, nei po pusmečio. Kad ir kaip Darbo partijai pasibaigtų teisėsaugos iškeltos bylos, išaiškės daug negražių dalykų ir nelabai svarbu, ar bus kas nors nu-teistas, tačiau politiškai bus prarasta nemažai balų. Be to, dabar paskelbus rinkimus, gali būti, kad žmonės į juos neis.

Pastebėjau, kad Darbo partija politikos vadybos ir taktikos požiūriu veikia geriau nei kitos politinės partijos, išskyrus socialdemokratų, kuriems nusileidžia politiniu kapitalu. Darbo partija pakartojo V.Us-paskicho manevrą, kai jis pasitraukė iš ministro pareigų, bet pasiliko valdžią partijoje. Atrodo, kad ir A.M.Brazauskas pasitraukia iš Vyriausybės, bet norėtų likti partijos vadu.

Jeigu iš koalicijos pasitrauks socialdemokratai, sunku įsivaizduoti naują vyriausybę. Lieka pirmalaikiai rinkimai, tačiau dabartinėje situacijoje jie nieko gero Lietuvai neduos. Jeigu rinkimai vyktų po 3-4 mėnesių, vargu ar kas nors iš esmės pasikeistų politiniame gyvenime. Vis tiek reiktų kalbėti apie plačią koaliciją. Be to, nebus išsivalyta nuo purvo, kurio dabar pilna politiniame gyvenime.

Pritariu idėjai, kad reikalinga nacionalinio susitarimo vyriausybė. Ji neturėtų veikti iki Seimo kadencijos pabaigos, priešlaikiniai rinkimai vis tiek reikalingi, bet ne dabar, o po pusmečio ar vėliau. Tai neturėtų būti specialistų vyriausybė. Jos premjeru nereiktų skirti kokį specialistą ar biurokratą, nebuvusį politikoje. Tai turi būti politikas, bent jau buvęs joje, bet nesusijęs su dabar Seime esančiomis partijomis. Jos nė viena nenorės derėtis dėl tokios vyriausybės, nes nepasidalytų premjero

V.ADAMKUS LAUKS DERYBŲ DĖL KOALICIJOS REZULTATŲ

Vilnius, birželio 1 d. (ELTA). Susitikimus su partijų vadovais dėl naujos valdančiosios daugumos formavimo prezidentas Valdas Adamkus ketina pradėti tik pirmadienį, po artimiausiomis dienomis vyksiančių įvairių politinių jėgų konsultacijų ir išryškėsiančių galimų koalicijų kontūrų. Ketvirtadienį rytą su juo susitikęs Seimo opozicijos vadovas, Tėvynės sąjungos vadovas Andrius Kubilius vylėsi, kad naujos valdančiosios daugumos sudėtis paaiškės jau kitą savaitę.

Jis teigė, kad tuomet su prezidentu bus kalbama "dėl geriausių variantų Lietuvai", tačiau kaip tai įsivaizduoja, neatskleidė. "Geriausias variantas Lietuvai – 71 konservatorius, turintis daugumą Seime", - juokavo parlamentaras.

A.Kubilius neatmetė galimybės, kad konservatoriai gali suvienyti jėgas su socialdemokratais. Tačiau, pasak jo, tam būtina, kad Algirdas Brazauskas paliktų ne tik premjero, bet ir Socialdemokratų partijos pirmininko postą.

"Viskas šiame gyvenime įmanoma. (...) Matome socialdemokratų permainas, vykstančias teisinga linkme, bet kol posto. Tam reikia susitarimo. Prezidentas ir Seime esančios partijos turėtų pradėti derybas dėl to, ką daryti. Jie turėtų susitarti, ką tokia vyriausybė galėtų veikti. Negali būti, kad ji vykdys buvusios politinės mišrainės programas.

Partijos nemąsto valstybinių interesų plotmėje. Kiekviena partinė programa turėtų būti valstybinės politikos programos variantas, susijęs su partijos ideologija.

Žmonės nusivylę politikais. Tauta emigruoja, yra išsivaikščiojimo būsenos. Partijos neturėtų galvoti apie ateitį tik artėjančių rinkimų perspektyvoje. Tie, kuriems dabar 70-80 metų, jau natūraliai negali planuoti 20 metų į priekį. Kai kam laikas pasitraukti. **LGITIC**

kas padaryta tik pusė žingsnio, - žurnalistams sakė A.Kubilius. - Nenorėtume matyti savęs tokioje situacijoje, kokia buvo ankstesnėje koalicijoje, kai partijos pirmininkas, neturintis jokios atsakomybės, dalyvauja koalicijos darbe, faktiškai diktodamas koalicijai vienokias ar kitokias sąlygas." A.Brazausko "pasitraukimas iš premjerų ir, tikėtina, iš politikos atveria dideles permainas kairiojoje Lietuvos politinio gyvenimo pusėje, be to, akivaizdu, kad Darbo partija kaip politinis projektas "valdžia vardan pinigų" artėja prie pabaigos."

Nauja Vyriausybė gauna įgaliojimus veikti, kai Seimas posėdyje dalyvaujančių parlamentarų balsų dauguma priitaria jos programai.

APTIKO DAR DARBO PARTIJOS NEDEKLARUOTŲ 125 TŪKST. LITŲ

Per 2004 metų Seimo rinkimų kampaniją Darbo partijos nedeclaruota aukų suma išaugo šešis kartus. Mokesčių inspekcija informavo Vyriausiąją rinkimų komisiją (VRK) radusi dar daugiau nei 125 tūkst. litų nedeclaruotų lėšų, gautų per šiuos rinkimus. VRK žada tirti šį esą akivaizdų pažeidimą, už kurį "darbiečiai" gali netekti valstybės dotacijos už antrą šių metų pusmetį.

Anot Vilniaus apskrities Valstybinė mokesčių inspekcijos, atlikus bendrovės "Tik dovanos" dokumentų patikrinimą nustatyta, jog agrofirma "Josvainiai" ir bendrovė "Songailai", siejamos su Darbo partijos vadui Viktoru Us-paskichu, už pirktas prekes bendrovei "Tik dovanos" sumokėjo 125 tūkst. litų.

LGITIC

PRANEŠIMAS LIETUVIŲ VISUOMENEI

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija, apjungianti išeivijos katalikų organizacijas bei institucijas, spalio 20-22 dienomis Čikagoje šaukia Amerikos lietuvių katalikų kongresą.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija buvo įkurta 1906 metais Wilkes Barre, Pennsylvania valstijoje. Kongrese bus paminėtas Federacijos šimtmetis. Šiais metais taip pat sueina 50 metų nuo Katalikų Federacijos jaunimo stovyklos Dainavos įkūrimo ir 40 metų nuo Federacijos iniciatyva Šiluvos Marijos koplyčios įrengimo Nekaltojo Prasidėjimo bazilikoje Washingtone.



Palangoje, birželio 2 d. įvyko Baltijos Asamblėjos konferencija apie pasirengimą stichinėms nelaimėms.

www.lrs.lt

ŽVIRBLELIO TRAGEDIJA – PAMOKA POLITIKAMS



Algimantas Zolubas

Priekaištavo žmonės karklyno žvirbleliui, kad susuko ne vietoj lizdelį, tačiau nepamokė, kur ir kaip tupėti, kaip nukritus nuo šakos elgtis, todėl tragiškai susiklostė jo likimas. Girdėtą pamokančią žvirblelio tragediją verta priminti ne tik mūsų mažiesiems bičiuliams paukšteliams, bet ji pravers ir vyrams bei moterims, mėginantiems tapti politikos ereliais. Tragediją aprašė labai geras mokinyš Petriukas, kai mokytoja klasei davė užduotį parašyti rašinėlį, kuriame būtų kas nors pamokoma. Šių eilučių autoriui teko su rašinėliu susipažinti bei iš mokytojos išgirsti Petriuko didaktines išvadas. Pateikiu mielam skaitytojui Petriuko rašinėlį.

"Vieną šaltą žiemos dieną ant šakos tupėjo žvirblelis. Betupėdamas, nejudėdamas sušalo ir nukrito į sniegą. Pro šalį ėjo karvė ir gulintį žvirblelį apdėgė savo šiltu "medaunyku". Žvirblelis, atrodė pasmerk- tas nešlovingai žūčiai, palai- mingoje tešloje sušilo, atsigavo. Atsigavęs pradėjo čirškauti. Viliojantį garsą išgirdęs katinas,

žvirblelį iš "medaunyko" ištraukė ir suėdė".

Mokytoja, paskaičiusi geriausio mokinio, jos manymu, netikusį rašinį, ėmė jį peikti, priekaištauti Petriukui. Tačiau Petriukas nenorėjo pažeminti geriausio mokinio vardo, tragedijoje išvelgęs vertingas pamokas, blykstelėjo išmintimi ir taip paaiškino rašinyje užslėptas didaktines nuostatas:

- 1) judėk, veik, kad nesusaltum, nenusigyventum;
- 2) ne visuomet apdėgimas neša blogį, kartais, kaip to čigono metimas per tvorą, gelbsti;
- 3) ne visuomet traukimas iš mėslo yra gėris, nes traukimo tikslas gali būti blogas;
- 4) mėšle būdamas nečirškauk, neatkreipk savo priešų dėmesio.

Iš gyvenimo patirties skaitytojas ras pavyzdžių, kaip kartais prisišiuokšlinęs koks veikėjas čirškauja ir nemato tykančio "katino" bei liūdno savo karjeros baigties. Lietuvoje daugiausiai tokių pavyzdžių rasime tarp politikų.

Rolandas Paksas, gabus lakūnas – padangių akrobatas, sėkmingai skraidė, vertėsi statybomis, tačiau ėmė ir nutūpė ant politikos medžio šakos. Tupėjo, plunksneles kedeno, įvaizdžiu rūpinosi. Puikavosi, kol iškildavo rimtesnė problema. Tuomet šokteldavo ant kitos politikos medžio šakos (partijas keitė kaip pirštines). Pirmą kartą nuo šakos krito, kai neįveikęs deramai susitarti su firma "Williams", Lietuvos ūkį paliko Dievo valiai. Kai-riesiems ir dešiniams jį der- giant, "liaudis" ir pats pre-

zidentas, neturėdami tikslo jo "suėsti", iš politinio nuopuolio jį ištraukė. Tačiau "erelis" čirškauti pradėjo. Kas toliau dėjosi – prisiminti nebesinori. Dabar, kaip katinėliams prieš suėdant auką įprasta, su juo dar pažaidžiama, tačiau net su geriausiu lėktuvu į politinio medžio viršūnę jam pakilti nebelemta.

Vytautas Šustauskas tarp Kauno ubagų krutėjo, neubagiškai gyveno, tačiau panūdo ant politikos laktų užsikarti. Ubagams padedant, pavyko. Ten nesusalo, tačiau gal "karčiosios" padauginęs užmigo, todėl keliskart krito. Nukritusį dergė, kas netingėjo. Kai atšilo, jau su "kalašnikovu" pačirškauti žadėjo. Etikos sargai ir prokurorai nuo galutinės žūties, regis, išvadavo, tačiau tai, tik išvadavimo regimybė.

Ant Lietuvos politikos medžio šakų nutūpė rusiškas žvirblis iš Archangelsko. Be lietuvių meilės tam žvirbliui, iš kurios visas svietas juokiasi, jis būtų, žinoma, nenutūpęs. Tačiau jau dabar aišku, kad jam nelemta ant tų šakų išsilaikyti, nes grės- mingo "medaunyko" kvapas sklinda vis smarkiau. Ir, ko gero, jo niekas iš klampynės nei trauks, nei ės, nes jo čirškėjimas kasdien silpsta.

Dauguma politikų tupi ant aukštų politikos šakų, rankas pakiloja, mygtukus paspaudo, kad nesusaltų, ir taip ištūno keletą kadencijų. Antai Kazys Bobelis saugiai ir šiltai išsėdėjo Seime keliolika metų, po dešiniąsias ir kairiąsias partijas pasivaikščiojo ir ramiai, nes nečirškavo, iš politikos pasitraukė. Aldona Balsienė, pamačiusi, kad ją ruošiasi nuo politinės laktos nupurtyti, pati nušoko ir

vinį ir paspruko pamiškėn. Jo draugas jau žadėjo vienas pats grįžti ir labai nudžiugo Jurgį pamatęs.

- Maniau, kad tave pagaus ir iškeps, tiek laužų pakūrė.

- Jie tyčiomis taip daro, kad jų daugiau atrodytų, o jeigu mūsų viršininkas panorės, tai mes dar šiandien vakarieniausime iš jų katilų. Jų visai nedaug ir jie labai pavargę. Ilsėsis ligi rytojaus, kada ateis kita kuopos dalis.

Vadas buvo patenkintas, kai Jurgis visa jam papasakojo. Iš pradžių jam norėjosi palaukti rytojaus ir vienu žygiu sunaikinti visą rusų kuopą. Tačiau šaltas protas jį įtikino, kad žvirblis rankoj vertingesnis už karvelį ant stogo, ir jis įsakė užgesinti visus laužus, išsiųsti avangardą, palikti visą mantą ir tyliai žygiuoti miestelio link. – Vado paliepimas be galo visiems patiko: tai buvo pirmas

KOALICIJA BE SUSIKOMPROMITAVUSIŲ PARTIJŲ

Vilnius, birželio 1 d. (ELTA). Prezidentas Valdas Adamkus pasikvietęs Seimo pirmininką Viktorą Muntianą sutarė siekti, kad formuojant naują Vyriausybę turi būti įtrauktos visos visuomenės pasitikėjimą turinčios politinės jėgos. V.Muntiano teigimu, pasitikėjimą turinčios politinės jėgos yra tos, kurios praeityje neturėjo jas kompromituojančių dalykų.

"Ateityje koalicijoje neturėtų būti parlamentinių partijų, paskui kurias velkasi koks nors praeities šleifas", - po susitikimo su prezidentu sakė V.Muntianas. Jis teigė, kad tokią poziciją su V.Adamkumi jie suformavo bendrai.

Seimo pirmininkas ir Pi- lietinės demokratijos partijos vadovas V.Muntianas, paklaustas, ar prezidentas jam nesiūlė imtis atsakomybės dėl valdančiosios koalicijos for-

net nebando čirškauti. Ant politinių šakų formaliai laikosi kultūros ministras Vladimiras Prudnikovas ir sveikatos ministras Žilvinas Padaiga, tačiau faktiškai jie jau čirškauja "medaunyke". Vilija Blinkėvičiūtė, populistškai kudakavusi, tačiau nei politinio, nei socialinio kiaušinio nesudėjusi, pati strik- telėjo ant žemesnės šakos, kad nesusaltų, kad dar žemiau nenukristų.

Daugeliui, patyrusių nuopuolį nuo politikos šakų skonį, neberūpi prezidento, premjero ar Seimo nario postai; jie suvokė Petriuko pamokėlės – nečirškauk – naudą, žino ant kokios šakos ir kaip tupėti, kaip iš to naudą turėti.

Algimantas Zolubas

mavimo, sakė, kad pagrindinės konsultacijos vyks savaitgalį. "Tada bus konkretūs aptarimai tos situacijos", - sakė V. Muntianas. Jis teigė, kad kol kas neturi duomenų, kiek parlamentarų ketina jungtis prie jo vadovaujamos partijos frakcijos.

Seimo pirmininkas teigia- mai vertina Zigmando Bal- čyčio, kaip laikinojo prem- jero, kandidatūrą. "Tačiau šiandieną mes nekalbame apie nuolatinį kandidatą, kalbame apie pasiūlymus, kandidatus, kuriuos kitą antradienį gal ir galėsime įvardinti", - sakė V.Muntianas.

Jis birželio 1 d. per pietus buvo susitikęs ir su atsista- tydinusiu bei atsiveikinančiu Algirdu Brazausku, su kuriuo taip pat aptarė naujos koali- cijos formavimo perspektyvas. "Kalbėjom, koks būtų ateities matymas socialdemokratų partijos", - sakė V.Muntianas, tačiau šių savo žodžių nedetalizavo.

Paklaustas, ar stengsis iš- saugoti Seimo primininko postą formuojant naują koa- liciją, V.Muntianas teigė, kad tai spręs ne jis. "Prezidentas spręs ministro pirmininko kan- didatūrą, o Seime bus spren- džiamas koalicijos siūlomo kandidato kandidatūra į Seimo pirmininko postą", - sakė V. Muntianas.

Jis teigė, kad naujajai koali- cijai labai svarbus lygiatei- siškumo principas, apie kurį "pilietininkai" kalbėjo tik su- formavę Seime naują frakciją, kuri ėmė konsultuotis dėl galimybės prisijungti prie tuo metu dar valdžiusios trijų par- tijų koalicijos.

GLORIA VICTIS

A. Randamonis

“Trimitas” 1936 m. birželio 11 d.

III.

Kareiviai buvo suprakaitavę ir pavargę. Vos sustojo, metė savo suvyniotus šinelius žemėn ir sugulė, kur kas stovėjo. Jurgis akimis ėmė juos skaičiuoti. Buvo per pusšimtį. Be to, buvo girdėti kalbų, kad rytoj ateis antra tiek ir atjos kazokų.

- Tada mes čia paūšime – gyrėsi žilabarzdis kareivis ir griebė tetą už alkūnės.

Bet teta kaip subliaus!

- Tiše, tiše, dar jo blogoro- dija užgirs. Rėksmams bus laiko naktį.

Tai išgirdus, teta ir nukūrė. Jurgis paliko vienas ir pasidarė dar įžulesnis. Susikūprino, visai suvaikėjo, pasidarė lyg vėpla- votas. Vaikščiojo tarp kareivių

ir klausinėjo, ar daug turi šovinių, kodėl parako vežimė- lio neatsigabeno, kur nakvos karininkas? Susikalbėdavo kažin koku pusiau lenkišku žargonu ir kareiviai nevarydavo vaiko nuo savęs.

Jis prisiminė, ką jis šiandien iš ryto darė, ir nuėjęs klebo- nijon, paprašė leidimo iššveisti karininko batus. Iššveitė kaip veidrodžius; pakeliui pabu- čiavo klebonėliui ranką, pasi- klausė negyvai girdomo kari- ninko pasakojimo, kur ir kada jis sukilėlių ieškos, kaip juos kars ir skandins ir, kai po piet primalgę rusai rengėsi gulti, Jurgis įkalė į užmigusio kari- ninko batą per patį užkulnį aštrų

tikras karo žygis, pirmas parti- jos pasirodymas.

Jau saulė rengėsi sėsti, kai pagiryje tarp krūmų pasigirdo įtartinas šlamesys ir žalios ša- kos kiek prasiskleidė, kad va- das galėtų apžvelgti būsimų kautynių lauką. Maskoliai, ma- tyti, buvo jau išsivaikščioję po pirkias, nes daugely vietų buvo girdėti vaikų ir moterų riksmas. Iš klebonijos dūmtraukio ra- miai sunkėsi dūmelis: svečiai sau virė vakarienę. Visame miestely šunes lojo, it patrakę. Retkarčiais prabildavo būgnas, tai šaukdamas ką, tai įsaky- damas.

- Tuojau šauks vakarieniau- ti. Mums patogiau juos pulti miestely išblaškytus – ir vadas, pasikvietęs padėjėjus, padalino tarp jų puolamus batus. Pats žadėjo pulti kleboniją ir aikštę.

Tai ne avys grįžo iš ganyk- los miestelin ir ne akmenys rie- dėjo pakalnėn nuo pamiškės, tai

ne kiškiai šokinėjo tarp šlapios pievos kupstų ir ne sėdančios saulės šešėliai slinkinėjo nok- stančių javų ežiomis. – Tai sukilėliai iš visų pusių supo rusų niekinamą bažnytkaimį. – Jurgis rodė kelią. Klebonijos vartuose nuo lauko jis susitiko bepoteriaujantį kleboną. Kle- bonas jį pažino, išvertė akis, ir sustojo maldos pusžodyje. Už Jurgio nugaros per tvorą kėlėsi kelios figūros su blizgančiais dalgiais.

- Klebonėli, kur svečias? – greitomis paklausė Jurgis.

- Štai jau valanda aunasi tavo jam nušveistus batus. Girdi keiksmus?

Iš pravirų klebonijos langų girdėjosi rinktiniai rusų kalbos perlai. Kieme nerangiai suki- nėjosi pasiutusio karininko varinėjami kareiviai... Staiga jie pamatė besigrupuojančius klojimo gale žmones.

(Bus daugiau)

CICERO, IL

SVARBI CICERO LIETUVIŲ SUKAKTIS

Šv. Antano parapijos bažnyčia 80 metų

1926 m. birželio 13-ji Cicero gyvenantiems mūsų tautiečiams yra atmintina data. Tą dieną lietuvių naujai pastatytoje šv. Antano parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos pirmosios pamaldos. Tai įvyko per šv. Antano šventę ir tuo metu bažnyčią pašventino iš Lietuvos atvykęs arkivyskupas Jurgis Matulaitis (anksčiau vadintas Matulevičiumi), kuris dabar yra paskelbtas Palaimintuoju ir yra likęs tik vienas žingsnis iki Šventojo.

Šią sukaktį yra rengiamasi reikiamai atžymėti praėjus jau 80-čiai metų ir iš tų žmonių, kurie yra buvę anų iškilmių liudininkais, jau nė vieno neteko sutikti: Jie jau iškeliaavę amžinam poilsiui arba leidžia senatvės dienas persekiojami ligų.

Jubiliejų norima prisiminti

Reikia pasakyti, kad prieš du metus (irgi birželio mėnesį) buvo pašventinta skulptoriaus Ramojaus Mozoliausko pagaminta arkivyskupo J. Matulaičio statula, kuri yra patalpinta viename iš bažnyčios šoninių altorių. Anksčiau šv. Antano bažnyčioje kabojo į šventųjų tarpą “besibeldžiančio” dvasiško paveikslas, po kuriuo buvo padėta ir kai kurių arkivyskupo J. Matulaičio relikvijų dėžutė. Bet gaisrui tai sunaikinus, buvo pagaminta anksčiau minėta statula.

Sukakties programos surengimui buvo sudarytas komitetas, į kurį pakviesti: adv. Saulius Kuprys, kun. dr. Kęstutis Trimakas, Ona Venclevienė, Jonė Bobinienė, Marija Remienė, Aldona Zaiskaitė, Sigutė Žemaitienė. Jo veiklai koordinuoti pasiūlytas S. Kuprys



Taip dabar atrodo lietuvių pastatyta Šv. Antano parap. bažnyčia Cicero. Prie jos dažnai iškeliama Meksikos vėliava, nes dauguma jos lankytojų šiuo metu yra meksikiečiai, kurie neturėjo leisti tūkstančius dolerių, kaip darė lietuviai.

Ed. Šulaičio nuotr.

birželio 18 d., nes artimesnį sekmadienį Cicero lietuviai šv. Antano parapijos salėje rengia liūdnujų Birželio įvykių, Lietuvoje vadinamos Vilties ir Gedulo diena, minėjimą.

Reikalą paminėti šią svarbią sukaktį pristatė dr. Petras Kisieličius Cicero lietuvių sekmadieniniame susibūrimė gegužės 21 d., po lietuviškų pamaldų šv. Antano parapijos salėje. Apie tai kalbėjo ir Cicero lietuvių dvasios vadas kun. dr. Kęstutis Trimakas, Aldona Zaiskaitė bei kiti. Visi pritarė šiai minčiai – ne tik prisiminti svarbią sukaktį, bet kartu pagerbti bažnyčios statytojus ir šventinimo iškilmes atlikusi pal. J. Matulaitį, kurio palaikai ilsisi Marijampolėje.

Čia reikia pridėti, jog Cicero lietuvių šv. Antano parapija šiemet turėtų minėti ir kitą svarbią – 95-rių metų sukaktį, nuo jos įsteigimo. 1911 m. birželio 26 d. steigiamai Cicero lietuvių parapijai Čikagos arkivyskupas Quigley paskyrė kun. Antaną Ežerskį, kuris pradėjo organizuoti parapijos pastatų statybą. Už mūsų tautiečių sudėtas aukas, daugumoje jų pačių darbo jėga, tais pačiais metais išdygo laikinas bažnyčios mūrinis pastatas, kuriame galėjo tilpti apie 300 žmonių. 1912 m. rudenį jame atidaryta ir lietuvių mokykla su 75 mokiniais.

Didėjant parapijiečių ir mokinių skaičiui, tam pastatui prireikė ir antrojo aukšto. Dar



Iš kairės: Birutė Vedegienė, vyskupas Richard G. Lennon ir Rūta Degutienė.

ir dabar šiame pastate vyksta Cicero lietuvių renginiai bei susirinkimai. Nežiūrint, kad mokykla jau seniai neveikia, ant šio pastato priekio dar vis matomas didelis užrašas lietuviškai: “Šv. Antano parapijos mokykla.”

Čia bent trumpai reikėtų iškelti ir trečiąją Cicero lietuvių sukaktį, kurią irgi reikėtų organizuotai paminėti. Sueina 100 metų nuo Cicero lietuvių telkinio pradžios, nes 1906-07-aisiais čia mūsų tautiečių būrys sparčiai pradėjo augti ir po poros metų susidarė kelis šimtus žmonių turinti lietuvių bendruomenė, kuri pradėjo galvoti apie religinius, kultūrinius ir tautinius reikalus. Už keleto metų prie 15 Avenue ir tarp 49-tos ir 50-sios gatvių buvo nupirktas sklypas lietuvių parapijos statiniams.

Tada mūsų tautiečiai, nors ir mažai uždirbdami, aukojo paskutiniuosius savo dolerius, kol buvo įvykdyti jų užsėjimai turėti patalpas melstis, rinktis, mokyti savo vaikus.

Vargu ar dabar atvykusiems mūsų tautiečiams kyla ar kils tokia mintis burtis kartu į krūvą ir bendru darbu statyti panašius statinius, kaip tai darė lietuviai prieš 100 metų.

Edvardas Šulaitis



Po 80 metų tik užrašas “Šv. Antano parapijos mokykla” ženklina, kad šį pastatą Cicero pastatė lietuviai.

Ed. Šulaičio nuotr.

CLEVELAND, OH

CLEVELANDO VYSKUPIJOS APSAUGOS PERMAINA

Š.m. gegužės 15 d. vakare Šv. Jono katedroje įvyko apeigos, kurių metu po 25 metų vadovavimo iš išeinančio į pensiją vysk. Anthony M. Pilla perėmė pareigas buvęs Bostono arkivyskupas Richard S. Lennon. Formalus perėmimas įvyko po Vatikano atstovo Washingtono, arkivyskupo Petro Sambio popiežiaus Benedikto XVI perskaityto paskyrimo laiško ir po Cincinnati Provincijos Metropolito arkivyskupo Daniel E. Pilarczyk pristatymo.

Dalyvavimas apeigose buvo ribotas, kadangi viskas buvo tvarkoma pagal kvietimo eiseną bei registraciją prieš atvykimą, taip pat ir atvykus į katedrą, ir pagal sąrašą visi svečiai buvo nukreipti į savo vietą. Šios apeigos užtruko arti 3 val.

Dalyvius sudarė vyskupijos svečiai bei kunigai, kurių dalyvavo per 300, tarp jų šv. Jurgio parapijos klebonas Juozas Bacevičius ir Dievo Motinos parapijos klebonas Juozas Kijauskas, SJ. Pagal suteikta informaciją, buvo

girdėti ir kiti kunigai kalbantys lietuviškai, tačiau jų pavardės bei miestai nėra žinomi. Dalyvavo įvairių Amerikos vyskupų, kurių skaičius buvo 30, bei nežinomas skaičius dekanatų. Katedra gali aprūpinti 1,000 sėdančių žmonių.

Yra malonu pabrėžti kad Clevelando lietuvių vyskupijos bendruomenę atstovavo Birutė Vedegienė ir Rūta Degutienė, kurios buvo pasipuošusios tautiniais rūbais. Po įvykusių apeigų jos įteikė ir uždėjo (žiūrėkite nuotrauką) lietuvišką juostą vysk. Richard S. Lennon peties ir paaiškino jam juostos prasmę bei užrašą. Birutė Vedegienė ir Rūta Degutienė abi yra šv. Jurgio parapijos tarybos narės. Birutė taip pat yra Taupos Kredito sąjungos darbininkė, o Rūta yra Lietuvių namų (Lithuanian Village Inc.) pirmininkė.

Po apeigų visi buvo kviešti dalyvauti vysk. Richard S. Lennon priėmime, kuris vyko The Galleria at Erieview, maždaug viena gatvė į šiaurę nuo katedros.

Algirdas V. Matulionis

LIETUVA IR PASAULIS

Durys į euro zoną Lietuvai dar neužsitrenkė. Europos Parlamentas birželio 1 d. išreiškė paramą Lietuvos siekiui įsivesti eurą ir patvirtino pareiškimą, papildytą mūsų šaliai naudingoms pataisomis. Pareiškime Parlamentas ragina Europos Komisiją atnaujinti 2006 metų Lietuvos konvergencijos ataskaitą, atsižvelgiant į naujausius infliacijos duomenis. Už visą pareiškimo tekstą balsavo 510 EP narių, prieš buvo tik 40 narių. Europos Parlamento narės Margaritos Starkevičiūtės teigimu, EP nuomonės negalės ignoruoti nei Vadovų taryba, nei Europos Komisija. Į galutinį pareiškimo tekstą taip pat įrašyta Liberalų ir demokratų aljanso už Europą (ALDE) pasiūlyta pataisa, kurioje reiškiamas apgailestavimas dėl neigiamų rekomendacijų vertinant Lietuvą. Europos Parlamentas taip pat palaikė M. Starkevičiūtės pateiktą papildymą, kuris įpareigoja Europos Komisiją šalių narių pasirošimo euro įvedimui vertinimą teikti EP pritarimui. Pasak M. Starkevičiūtės, šių pataisų priėmimas atveria galimybes Lietuvos vadovams toliau derėtis dėl galimybių įsivesti eurą dar 2007 metais.

Vienos svarbiausių Lietuvos sąjungininkių - Jungtinių Valstijų - kadenciją baigiantis ambasadorius Stephen Mull buvo apdovanotas Krašto apsaugos ministerijos medaliu "Už nuopelnus". Tai aukščiausias Krašto apsaugos sistemos lygmens medalis civiliams. Vykusioje apdovanojimo ceremonijoje dalyvavo Krašto apsaugos ministerijos ir kariuomenės vadovybė. JAV yra viena svarbiausių Lietuvos sąjungininkių gynybos srityje. Memorandumą dėl bendradarbiavimo gynybos ir karinių santykių srityse Lietuva su JAV pasirašė 1994 m. JAV yra aktyvi paramos teikėja Lietuvai vykdant kariuomenės reformą, taip pat užtikrina visokeriopą paramą šalies kariams, dalyvaujantiems tarptautinėse operacijose. JAV politinė parama ir karinė pagalba didele dalimi lėmė ir tai, kad 2004 m. Lietuva tapo NATO nare.

JAV Krašto saugumo departamento Imigracijos ir muitinės tarnyba pranešė, kad už fiktyvių vedybų organizavimą ir užsieniečių kontrabandą 28 m. lietuvis Remigijus Adomaitis nuteistas dviems metams kalėjimo, rašo *Hindustan Times*. R. Adomaitis pripažintas Čikagoje ir Rokforde veikusios nusikalstamos organizacijos vadeiva. Ši grupuotė verbavo JAV piliečius, kurie už 8-10 tūkst. dolerių sutikdavo fiktyviai vesti lietuvius, kad šie per apgaulę gautų imigrantams priklausančias privilegijas. Kartais JAV piliečiai būdavo siunčiami į Lietuvą, kur vesdavo, o kartais jie vesdavo JAV nelegaliai gyvenančius lietuvius. R. Adomaičio ir dar 11 nusikalstamos grupuotės narių veiklą Imigracijos ir muitinės tarnyba tyrė dvejus metus. Pernai rugsėjį visi jie buvo suimti, jiems pateikti kaltinimai. Šio apkaltinamojo nuosprendžio pakanka, kad R. Adomaitis būtų deportuotas iš JAV. Kai tik jis atliks bausmę, Imigracijos ir muitinės tarnyba inicijuos deportavimo procedūrą.

Palangoje, kur vyko Lietuvos ir Baltarusijos užsienio reikalų ministerijų konsultacijos, birželio 1 d. pasirašytas dvišalis Lietuvos ir Baltarusijos vyriausybės susitarimas dėl pagrindinių bendradarbiavimo per sieną principų. Lietuvos užsienio reikalų ministerija tikisi, kad šis susitarimas paskatins ir sustiprins abiejų šalių regionų bendradarbiavimą ir taip prisidės prie žmonių ryšių stiprinimo. Tokius susitarimus Lietuva jau yra pasirašiusi su Latvija, Lenkija ir Rusijos Kaliningrado sritimi. Konsultacijų, kurios truko tris dienas, metu aptarti aktualius dvišalių santykių klausimai, ekonominio bendradarbiavimo perspektyvos, Europos Sąjungos ir Baltarusijos santykiai, krovinių tranzitas per abiejų šalių teritorijas, investicijų skatinimas, aplinkos apsaugos klausimai ir kitus klausimai.

Lietuvos delegacijai vadovauja Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Albinas Januška, Baltarusijos delegacijai - Baltarusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Aleksandr Michnevič. Birželio 1 d. taip pat pasirašytas Lietuvos ir Baltarusijos vyriausybės susitarimo dėl bendradarbiavimo geležinkelių transporto srityje pakeitimo protokolas, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento ir Baltarusijos Religijų ir tautybių reikalų komiteto 2006 metų bendradarbiavimo protokolas. Siekdami efektyviai spręsti praktinius dvišalius bendradarbiavimo klausimus, Lietuvos ir Baltarusijos užsienio reikalų ministerijų pareigūnai konsultacijų susitinka kasmet. 2005 metais tokios konsultacijos vyko Polocke.

Lietuvos Krašto apsaugos ministerijoje Lietuvos kariuomenės Lauko pajėgų vadas brg. gen. Arvydas Pocius, apibendrindamas neseniai įvykusį savo vizitą Afganistane ir antrosios Goro provincijos atkūrimo grupės pamainos veiklą, sakė, kad viena iš šios misijos užduočių jau įvykdyta. Tarptautinę taikos rėmimo operaciją Afganistane tęsia trečioji provincijos atkūrimo grupė, vadovaujama plk. Vilmo Šato.



Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus pietavo su Lietuvoje reziduojančiais Europos Sąjungos ambasadoriais. www.president.lt

PREZIDENTAS SU ES AMBASADORIAIS APTARĖ EUROPOS POLITIKOS KLAUSIMUS

Vilnius, birželio 1 d. (ELTA). Prezidentas Valdas Adamkus susitiko su Vilniuje reziduojančiais Europos Sąjungos valstybių narių ambasadoriais ir diplomatinių misijų vadovais. Jau tradicija tapusių pietų metu pirmininkaujančios

ES Austrijos ambasadoriaus rezidencijoje aptarti artėjančio ES Vadovų Tarybos susitikimo klausimai.

Buvo kalbėta apie ES plėtrą ir tolesnius debatus dėl Europos Konstitucijos, Lietuvos prisijungimo prie euro zonos per-

spektyvas. Susitikimo dalyviai pasidžiaugė tarptautinės Vilniaus konferencijos rezultatais, aptarė būdus, kaip stiprinti ES ir Juodosios jūros regiono bendradarbiavimą, pasidalino nuomonėmis dėl Lietuvos vidaus politinės situacijos.

LIETUVOS ĮVYKIUS PASAULIS VADINA KRIZE

Birželio 1 d. užsienio žiniasklaida plačiai komentavo Lietuvos Vyriausybės atsistatydinimą. Ministrų kabineto žlugimą įvairių šalių žiniasklaida vadina didžiausia šalies krize nuo pat 1991 metų.

Dienraštis *The Financial Times* rašo, kad krizė "meta šešėlį ant Baltijos valstybės", kuri užtikrintai įsitvirtino Europoje, 2004 metais pasiekusi narystę NATO ir Europos Sąjungoje. "Tai dvigubas smūgis šaliai, kuriai praėjusį mėnesį buvo neleista prisijungti prie euro zonos dėl nežymiai viršyto Europos Komisijos nustatyto infliacijos kriterijaus", - rašo dienraštis.

Anot jo, šalies akademinė visuomenė mano, kad rasti priimtina kandidatą į premjerus bus sudėtinga. Jie pastaruosius įvykius apibūdino kaip "rimčiausią politinę krizę" nuo 1991 metų.

Straipsnyje cituojamas Finansų ministerijos Makroekonomikos skyriaus vedėjas Ričardas Kasperavičius, kuris sako, kad šalies ekonomika yra pakankamai stipri atlaikyti šiuos įvykius. Pažymima, kad šalies bendras vidaus produktas pernai išaugo 7.5 proc.

BBC pažymi, kad Darbo partija pasitraukė po to, kai prezidentas pareiškė nepasitikiš dviem ministrais, o partijai iškelti įtarimai dėl neteisėto jos finansavimo.

Naujienų agentūra *Reuters* teigia, kad sveikatos ministras

naudojo partijos pinigus avariją patyrusio automobilio remontui, o kultūros ministras pažeidė etikos taisykles, iš valstybės lėšų apmokėjęs šeimos kelionių išlaidas. Primenama, kad V. Uspaskichas Lietuvoje vadinamas "agurkų karaliumi".

The Associated Press pranešė, kad atliekamas tyrimas, ar Darbo partija nereikalavo duoklės už verslo finansavimą iš ES fondų, ar nebuvo gaunama pinigų iš Rusijos abejotinų sluoksnių.

Kitame *AP* pranešime yra toks sakiny: "Politiniai skandalai yra įprasti Lietuvoje, kuri, kaip ir kaimynės Estija ir Latvija, beveik penkis dešimtmečius buvo okupuotos sovietų".

Agentūra pažymi, kad Rusijoje gimęs V. Uspaskichas pernai pasitraukė iš ministro posto, kai buvo įtariamas piktnaudžiavimu pareigomis ir rūpinosi privačiais interesais tvarkydamas verslo reikalus Maskvoje. Pranešama, kad pastarąsias dvi savaites jis buvo Sibire (!).

Naujienų portalas *EurActiv.com* teigia, kad A. M. Brazausko vyriausybę susilpnino sprendimas neleisti Lietuvai nuo kitų metų įsivesti eurą. Finansinių naujienų portalas *Bloomberg.com* pažymi, kad Vyriausybė pasitraukė tuo metu, kai Lietuva siekia įsivesti eurą ir baigia sutartį dėl "Mažeikių naftos" pardavimo.

Lietuvos ambasados Lenkijoje patarėja Audronė Mar-

kevičienė sakė, kad visi didžiausi šalies dienraščiai pranešė apie įvykius Lietuvoje.

Politikos apžvalgininkai nelaukia Lietuvoje esminių permainų po Vyriausybės atsistatydinimo, tačiau nerimauja, kad valdžios pasikeitimas gali neigiamai atsiliepti sandoriui su "PKN Orlen" dėl "Mažeikių naftos". Tokį susirūpinimą dienraščiui *Życie Warszawy* išdėstė Varšuvos universiteto Rytų Europos studijų direktorius Janas Malickis.

Dienraštis *Rzeczpospolita* cituoja Lietuvos ekonomikos ekspertą Artūrą Plokšto, kuris įsitikinęs, jog Seimas priims palankų lenkų koncernui sprendimą ir politinė krizė Lietuvoje tam įtakos neturės. "Lietuvos Vyriausybė, sutikusi parduoti akcijas "PKN Orlen", dar dirbs keletą savaičių, o tai pakankamai laiko siekiant užbaigti derybas" - sakė A. Plokšto.

Latvijos *Dienas Bizness* pranešė, kad Lietuvos Vyriausybės problemos prasidėjo balandį, kai iš Seimo pirmininko pareigų buvo atstatyintas Artūras Paulauskas, o jo vadovaujama Naujoji sąjunga paliko koaliciją.

Rusijos dienraštis *Kommer-sant* Vyriausybės žlugime išvelgia svarbų Artūro Paulausko indėlį.

"Lietuvos apžvalgininkų manymu, krizę daugiausia išprovokavo pats V. Uspaskichas", - rašo dienraštis.

LGITIC

ŽINGSNIS Į ŠVENTĘ

Vytautas Matulionis

*Keturių Clevelando chorų koncertas “Atsiliepk daina!”, Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje, Cleveland, Ohio, 2006.05.20. Programoje nepamirštų rengėjų ruoštu koncertu norėta pristatyti keturis Clevelando lietuvių telkinio choras: **Exultate, Naujoji intriga, Svaja** ir vaikų chorą **Šauktukas!** atstovausiančius Clevelandą Chicagoje įvyksiančioje Aštuntoje **Lietuvių Dainų šventėje**, 2006. 07. 02. Chorų dirigentai: Rita Čyvaitė-Kliorienė, Saulius Kliorys, Danutė Liaubienė ir Audronė Majorovienė. Akompaniatorius: Michael Borowitz. Dailiomis chorų nuotraukomis papuoštoje programoje įvardinta 130 dainininkų. Koncertas, kuriame be pertraukos buvo atliktos 25 dainos-giesmės, virš trijų šimtų klausytojų buvo priimtas šiltai.*

Kaip pavyko šis, daugiau-sia negirdėtų, dainų “pokylis”? Pirmosios septynios dainos dvelkė kažkokiu lietuviams būdingu, tačiau klausytojo neįtikinančiu ir nelabai dominantiu vienodumu, pradine nedrąsa, lyg choristai dar nebūtų pilnai įsigilinę į dainuojamų žodžių prasmę. Bet buvo ir išimčių. Dainoje *Saulė teka* (muz. V. Montvilos, žodž. M. Karčiausko) gražiai, sodriai skambėjo altai pritariant skaidriems vaidų balsams. Svajinga *Treji gaideliai* (liaudies daina, harm. Jono Bendoriaus) džiugino labiau išlygintais balsais ir įdomiai besivystančiu vyrų-motelių “pokalbiu”. Galbūt geriausiai pasisekusi iš septynių pradinių dainų buvo jau daug kartų girdėta *Šiaurės pašvaistė* (muz. S. Sodeikos, balsuotė ir akompanimentas V. Jakubėno, žodž. B. Brazdžionio). Nors jai labai stigo tenorų, buvo daug reikalaujama iš sopranų, o pradinė šios dainos slinktis kiek sutriko, visi šie nedatekliai, tvirta dirigentės ranka, lyg burtininkės lazdele, buvo tuoj išlyginti. Tai dvasinio pakilimo kupinas kūrinys reikalaujantis gausių, stiprių ir muzikalių balsų. Jei tokių balsų čia ir stokojo, dvasinio polėkio tikrai netrūko. Dalykai greit pasitaisė su Nijolės Sinkevičiūtės daina *Ta ta to* (žodž. Maironio ir lietuvių liaudies). Ši sudėtingesnė, *Ant kalno gluosnys* ritmu linguojanti, smagi, vis kylančiomis tonacijomis dainininkų muzikalumą bandanti daina, atlikta **Exultate** ir **Svajos** chorų, buvo pirma tikrai maloni šio koncerto prošvaistė.

Bebrežtančių balsų choras **Naujoji intriga** skambėjo nedrąsiai, kartais išslysdamas iš tono. Žodžius suprasti buvo nelengva ar net visai neįmanoma. Bet Mikalojaus Noviko dainoj *Jaunystės vaivorykštė* (aranž. Arturo Noviko, žodž. A. Saulyno) Naujoji intriga netikėtai “pražydo”. Ši daina, pakaitomis smagi ir svajinga, šuoliuojanti nenuoramiška jaunatviška slinktimi, atrodo pataikė į jaunųjų dainininkų širdis, jas plačiai atverdama. Staiga atsirado ryšys su klau-

sytojais.

Visiškai netikėtai ir tuo pačiu maloniausia koncerto staigmena buvo vaikų choro **Šauktukas!** sudainuota šešių dainų pynė *Tai smagu lauke per lietų* su Viktoro Ralio įžanga ir įtarpais: *Kodėl išskrido gandras?* (muz. A. A. Kubiliūno, žodž. J. Marcinkevičiaus) Vabaliukų dainelė apie lietų (muz. B. Balauskienės, žodž. S. Poškaus), Tigras obely (muz. L. Abario, žodž. V. Kukulo), *Vijo lizdą pelėda* (liaudies daina, harm. Ritos Kliorienės), *Oi griežle, griežle* (liaudies daina, aranž. Ritos Kliorienės) ir *Briedžiukas* (muz. A. Žilio, žodž. A. Matučio). Šiomis dainomis vaikai įrodė, kad jų tartis daugeliu atveju yra aiškesnė už suaugusiųjų. Jų dėmesys dirigentei Audronei Majorovienei buvo nedvejojantis, gausi šių dainų choreografija vieninga: visi plojimai, trepsėjimai ir kiti kūno judesiai tikslūs, vaizdūs, atitinkantys dainos nuotaiką. Iš jų veidų spinduliavo džiaugsmas ir pasididžiavimas savo sugebėjimais. Šiuo vaikišku džiaugsmu klausytojai nedrįso nesigėrėti. Tačiau pats nuostabiausias ir tiesiog stulbinantis netikėtumas įvyko dainoje *Vijo lizdą pelėda*. Iš vaikiškų krūtininių išsiliejo toks lėtas, palaiptas augantis, ilgas *crescendo* kurio galėtų pavydėti ir geriausi mūsų chorai. Negana to, ši garso potvynį sekė nemažiau išpuodingas *decrescendo* balsui nejučiomis ištirpstant tyliame šnabždesy. Toks vaikiškų balsų apvaldymas yra choro vadovės, gerai numanančios vaikų balsinės savybės bei ribas, nuopelnas. Neabejotina, kad šie jaunučiai dainos pumpurai, rūpestingai prižiūrimi, ateityje išsiskleis puošniais lietuviškos dainos žiedais. Įdomiai naujoviškai skambėjo ir **Šauktuko!** padainuota daina *Skanu!* (muz. ir žodž. Kęstučio Daugirdo) su kalbamais įtarpais.

Jei Anatolijaus Kairio žodžiams sukurtas Fausto Stroliaus *Šokių ir dainų sonetas* bangavo lengvomis valso vilnimis, tai *Kur giria žaliuoja* (muz. J. Gudavičiaus, žodž. K.



Čikagos lietuviai mirusiųjų prisiminimo dieną gegužės 29-ąją pagerbė ir Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse palaidotus lietuvius ir prie šių kapinių steigėjų paminklo buvo atliktos religinės apeigos vadovaujant kun. Gediminui Jankūnui. Šalia R. Matutienė, Algis Regis ir šaulių rinktinės nariai.

Z. Degučio nuotr.

LIETUVOS KARIAI AFGANISTANE – AUDRIAUS LELKAIČIO FILME "SMĖLIO GENEROLAI"

Filmą pristatys Generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius.

Lietuvos televizijos žurnalistas Audrius Lelkaitis naujame dokumentiniame filme "Smėlio generolai" ieško atsakymų į klausimus: kaip užtikrinti taiką šalyje, kuri dvidešimt metų kariavo? Ar gali dviejų civilizacijų sandūra būti taiki? Ką reiškia paramos misija Afganistane Lietuvai ir jos kariai? A. Lelkaitis su Lietuvos kariais šioje karo nuniokotoje šalyje praleido kelis mėnesius ir savo kailiu patyrė, ką reiškia paramos misijos dalyvių kasdienybė. "Šalyje, kur kelis dešimtmečius lijo krauju, kur laksto šunys didesni už vilkus, kur žmonės dar neprisijaukinę

nepaprastai sunkus darbas kurį pateisinti tegalima tik atpildo nereikalaujančia meile lietuviškai dainai, vienai iš svarbiausių lietuviybės apraiškų. Tiek vadovai, tiek dainininkai suprato šios dainų šventės reikšmę lietuviškai išieivijai. Už tokį nesavanaudišką pasišventimą jiems priklauso gili padėka. Taip pat aišku, kad parengiamieji darbai dar nebaigti: tartis galėtų būti daug aiškesnė, partijos tiksliau išmoktos, balsų santykis labiau išlygintas, dėmesys dirigentų mostams atidesnis. Žinoma, tenka tik pasidžiaugti, kad vis dar (!) atsiranda gabių, nuovargio nepažįstančių žmonių jaučiančių pareigą savo išskirtiniais sugebėjimais pasidalinti su juos supančia lietuviškąja bendruomene. Negalima abejoti **Exultate, Svajos, Naujosios intrigos ir Šauktuko!** įnašo svarumu ateinančioje dainų šventėje. Jis svarbus ir vertas pasididžiavimo.

elektros... Tikėjau, kad mūsų kiam bus nelengva, tačiau tikrai nemaniau, kad bus taip sunku," – sako A. Lelkaitis. "Kita vertus, stiprybės teikė mintis, kad lietuviai čia atvažiavo ne kariaut, o padėti vienai varginiausią pasaulio tautą". Audrius Lelkaitis įsitikinęs, kad apie karių kasdienybę geriausia kalbėti jų pačių lūpomis arba kameros užfiksuotais vaizdais. Todėl filme beveik nėra komentarų, oficialios informacijos, nekalbama ir apie karius aplankiusį Lietuvos prezidentą. Pasak Audriaus, iškalbingesni yra vaizdai, kai mūsų kariai susiduria su mirštančiais vaikais, vietiniais karo vadais, juo labiau, kad akistata su mirtimi įvyksta pribloškiančių gamtovaizdžių fone. Filmo pabaigoje apie misiją Afganistane kalba vienas jos dalyvių, karo gydytojas Gytis Dominaitis: "Kiekviena tauta turi savo vertybių skalę. Jos nereikia laužyti, nereikia keisti. Reikia su jais gyventi. Jeigu mes tai sugebėsime, sugebėsime ir kažką įtakoti..." 2004-aisiais, nusprendusi pradėti taikos misiją Afganistano Goro provincijoje, pernai Lietuva ten išsiuntė daugiau kaip šimtą savo karių. Visi grįžo sveiki gyvi. NATO Lietuvos karių misiją įvertino kaip pavyzdinę. Audrius Lelkaitis sako, kad filmas nebūtų buvęs įmanomas, jeigu ne karių ir Krašto apsaugos ministerijos pareigūnų pasitikėjimas. Filmo premjera įvyko vasario 15 d.

Kur – Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629.

Kada – birželio 9 d., penktadienį, 7val. vakaro.

PRIE RAUDONDVARIO PILIES – DVARŲ MUZIKA, SENIEJI ŠOKIAI

Dr. Leonas Milčius

Tikrai malonu, kad tarptautinis projektas "Muziejų naktys" ir šiais metais pasiekė Raudondvarį. Ir dar maloniau, kad į tą senosios kultūros bangą taip gražiai įsiliejo Juozo Naujalio memorialinio muziejaus darbuotojų parengtas projektas "Raudondvario Tiškevičių dvarų kultūrinis palikimas", kurį remia Lietuvos Respublikos kultūros ir sporto fondas. Jau ne pirmą kartą kai muziejaus direktorės Zitos Nekrošytės iniciatyva bei pastangomis Raudondvario gyventojai gali džiaugtis ir gėrėtis turiningais ir puikiais kultūriniais renginiais. Juo labiau, kad ir muzikos, dainų, meno tradicijos čia turi tokias gilias šaknis.

Jau XIX-XX amžiuje grafo Tiškevičių dvarai Lietuvoje buvo tapę tikrais kultūros centrais, kuriuose buvo sukaupta tiek daug Vakarų Europos meno vertybių. Tad ir Raudondvario dvare dirbo žymūs architektai, dailininkai, muzikai. Jau tais laikais prie dvaro veikė teatras, aukštuomenės vakarams, šventėms grojo profesionalus orkestras. Vėliau, tokia ryški ir patriotinė kompozitoriaus Juozo Naujalio muzikinė veikla, čia vėl paliko patį šviesiausią pėdsaką.

Kai po ilgai laukto lietučio truputį išgąsdinti raudondvariečiai vieną besibaigiančios gegužės šeštadienio pavakare rinkosi prie pilies, kur prie paties bokšto, po atviru dangumi, buvo įrengta pakyla dainininkams, šokėjams, o jiems išrikiuoti kelios eilės suolų, vargu ar tikėjosi, kad laukiamas renginys bus toks spalvingas ir įvairus. Dar prieš prasidedant koncertui lyg iš žalių medžių viršūnių išniro ir per dangų nuplaukė net kelios skraidyklės, kurių skrydžiais Kauno oreiviai sveikino susirinkusiuosius.

Koncerto vedančioji, muziejaus specialistė Birutė Jagrienė, susirinkusiuosius supažindino su projekto tikslais, trumpai papasakojo apie dvarų laikų kultūrą, amžių tėkmėje Raudondvario pilies permainingą istoriją, kažkada čia vykusį spalvingą ir Lietuvos kultūrai svarbų gyvenimą.

Koncertą pradėjo Konstantino Vilniaus Petrausko vadovaujamas Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Kauno fakulteto styginių kvartetas. Pradžioje visi paklausė romantiškos Juozo Naujalio "Svajonės", o vėliau jau ir daug ankstyvesnės, Raudondvario dvare skambėjusios muzikos. Gal tik senosios pilies sienos galėjo



Vakare prie Raudondvario pilies.

Leono Milčiaus nuotr.

prisiminti kažkada čia skambėjusius tuos pačius Haidno, Eitor, Villa-Lobos kūrinius.

Lyg pačios ryškiausios pavasario gėlės į sceną išėjo Raudondvario gimnazijos moksleivės, kurias vietiniai žiūrovai priėmė nepaprastai šiltai. Tai jos, mokytojai Daliai Milašienei vadovaujant, pristatė dvarų laikų moterų drabužių modelius. Gi žinoma, kad kas ne kas, bet žmonių rūbai labiau atspindi kiekvieno laikmečio visuomenės papročius, grožio pajautimą. Tad ir šį kartą, skoningai parinktos, tiesiog atgaivintos senesnių laikų suknelių formos, spalvos tapo pačia gražiausia kelių amžių jungtimi.

Ypač koncerto dalyvius pradžiugino svečiai iš Vilniaus. Tai senosios muzikos ir šokio ansamblis "Festa Cortese", - vadovė Alina Žutautaitė Gagilienė ir dainininkių grupė "Lirum", vadovė Auksė Stankevičienė. Įspūdingi šokiai, senoji dvarų muzika nei vieno nepaliko abejingu.

Laukė koncertas baigėsi, bet pati šventė dar ilgai tęsėsi. Svečiai ir vakarotojai muziejuje lyg galėjo pratęsti pažintį su grafais Tiškevičiais, pamatyti grafo Benedikto Henriko Tiškevičiaus Vialoje ir Raudondvaryje darytas fotonuotraukas ir patiems pagal fotografijas modeliuoti vaizdelius iš tuometinio Tiškevičių dvarų

gyvenimo.

Vertinant tokius vakarus, kai kas gali pasakyti, kad visa tai praeitis, kad dabar nauji, šimtus kartų veržlesni laikai, tad dvarų laikų rūbai, šokiai ar muzika yra beviltiškai pasenę ir, vargu, ar kam dar bereikalinga. Tik sutikti su tokia nuomone, būtų pati didžiausia klaida, nes mūsų istorija, mūsų kultūra, mūsų tradicijos – vis dar kaip sudaužyta mozaika. Tad kiekvieno jos lopinėlio atgaivinimas, prikėlimas vėl sužerėti sava spalva, yra svarbus reiškinys ne tik muziejui, bet ir kiekvienam žmogui, iki šiol taip mažai pažinusiam tikrojo gėrio ir grožio.

“LIETUVIŲ TAUTOS – LIETUVIŲ KALBOS LIKIMAS”

Dr. Algimantas Liekis

II.

Jėzuitai lenkų kalbą laikė irgi "vietine" valstybės ir viešojo gyvenimo kalba. Tad ir reikalavo ir iš tų negausių lietuvių studentų, kad jie tik lenkiškai kalbėtų. Nesirūpino lietuvių kalba ir reformacijos šalininkai - didikai, kaip M. Radvila Juodasis, M. Radvila Rudasis ir kai kurie kiti. Tai lyg patvirtina ir tas faktas, kad nors reformatai turėjo savo spaustuvę, bet knygas joje spausdino tik lenkų ir lotynų kalbomis. Bet ir Katalikų bažnyčia, jėzuitai, norėdami padidinti katalikybės įtaką ir tarp paprastų, lietuviškai kalbančių žmonių, buvo priversti bent kiek mokytis ir lietuvių kalbos, kad galėtų pasakyti pamokslą, pamokinti lenkiškai ar lotyniškai nesuprantančius žmones poterių. Be to, po Lietuvą plito ir Prūsijos reformatų spausdinamos knygos. Reikėjo, kaip atsvarą joms, leisti ir katalikiškų, lietuviškų. Vilniuje, kaip sakyta, nuo 1525

m. spausdintos knygos lotynų, slavų ir kitomis kalbomis. Apie 1575 m. Mikalojus Kristupas Radvila atkėlė savo spaustuvę iš Lietuvos Brastos ir padovanojo jėzuitams, kurie ją pavadino Akademijos spaustuvė. Joje imta spausdinti ir lietuvių kalba religinio turinio knygeles dar lenkiškai nemokantiems vaikams, o taip pat evangelijų tekstus. Spėjama, kad apie 1585 m. išleistas pirmasis, t. y. daugiau kaip 40 metų vėliau negu Prūsijoje, P. Kanizijaus išverstas į lietuvių kalbą katekizmas.

Tai iš dalies ir paaiškina, **kodėl dar ir iki tol, iki XVIII a. pabaigos, kol Lietuva papuo-lė Rusijos valdžion, lietuvių kalba nebuvo studijuojama net garsiajame Vilniaus universitete, praktiškai beveik nebuvo ir lietuviškos spaudos**, neskaitant kartas nuo karto išleidžiamų maldų ar apie šventųjų gyvenimą knygelių.

Dar paradoksiškiau, kad pagrindinis lietuvių kalbos tyrimo ir puoselėjimo centras buvo ne pačioje Lietuvoje, Vilniuje, o protestantiškuose Rytprūsiuose. Todėl nevysiškai galime smerkti ir tokią nuomonę, jog tai, kad Lietuva atiteko Rusijai, išgelbėjo lietuvių nuo galutinio sulenkinimo – **okupantai rusai, ėmęsi prievartą rusinti kraštą, nors kurį laiką paskatino dalį lietuvių dar labiau glaustis prie lenkų, lenkiškai melstis, bet, kita vertus, daugeliui pažadino ir norą ginti lietuviybę. Tuo labiau, kad pirmą kartą užguitajam lietuviui valstiečiui į draugus ir gynėjus vis drąsiau ėmė siūlytys ir dalis katalikiškosios dvasiškosios – rusams ėmus varžyti Katalikų Bažnyčią, smurtu pravoslavinti kraštą, katalikybės išlikimas ėmė priklausyti nuo to, ar lietuvis nesurusės. Katalikų dvasininkijos posūkis į lietuvių tautą ėmė ryškėti po lietuviškos spaudos uždraudimo. Tarp pirmųjų lietuviškos spaudos leidybos prūsiose ir slapto jos platinimo pagrindinių organizatorių buvo daug katalikų kunigų. O tai, kad su savo tauta ėmė eiti dalis kunigijos, kitos šviesuomenės, turėjo**

didžiulę reikšmę ir lietuvių tautiniam atgimimui. Kunigas lietuviui valstiečiui buvo vienas didžiausių autoritetų ir buvo jis linkęs dažnai jo akylai klausyti.

Tad vėl, kad ir kaip būtų paradoksalu, spaudos uždraudimas lietuvybei turėjo ypač didelį poveikį; per beveik 40 spaudos draudimo metų lietuvių kalba buvo išleista apie 10 kartų daugiau leidinių, negu iki tol per visą Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istoriją.

Šiandieną sunkiai suvokiama lietuvių valdančiųjų politika ir tuomet, kada valstybė buvo savo galybės viršūnėje. **Pirmiausia - kodėl jie nusigręžė nuo savo tautos? Susidaro įspūdis, kad vokiečiai valdovai Prūsijoje, protestantų bažnyčia labiau rūpinosi lietuvių tauta ir jos kalba, negu pačios Lietuvos valdovai, lietuvių bajorija. Sunku pripažinti, bet tai tiesa, nes Prūsijoje iš tikro randame ir mūsų, lietuvių raštijos šaknis. Iš dalies dėl to, kad protestantizmas labiau negu katalikybė buvo orientuotas į paprastus žmones. Kadangi daugumą ten sudarė lietuviai, tai ir reikėjo rūpintis jų švie-**

timu, kartu siekti, kad per bažnyčią ir mokyklą lietuviai būtų greičiau suvokietinti. Todėl reikėjo leisti ir lietuviškus vadovėlius, maldos knygas, rūpintis ir kai kuriais lietuvių kalbos norminimo klausimais. Tam tikslui buvo sudaromos net specialios komisijos iš gerai lietuvių kalbą mokančių pastorių, kurie redagavo raštus, vienodino tų raštų kalbą. Tų komisijų darbui valdžia skirdavo lėšų. Tad neatsitiktinai Prūsijos kunigaikštystėje pasirodė gana gerų aniems laikams lietuvių kalbos gramatikų, kuriose buvo kodifikuotos lietuvių raštų kalbos normos.

Prūsijos kunigaikštis **Albrechtas** stengėsi sudaryti ir sąlygas, kad kuo daugiau lietuvių studijuotų Karaliaučiaus universitete. Jis kvietėsi mokytus žmones iš Lietuvos, o norintiems studijuoti parūpindavo stipendijų, išskirdavo lėšų tiems, kurie imdavosi versti į lietuvių kalbą reikalingus reformacijai tekstus. Ne jėzuitų senasis Vilniaus, o reformacinis Karaliaučiaus universitetas išugdė, išgarsino ir pirmuosius lietuvių mokslininkus.

(Bus daugiau)



RENGINIŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 11 d., sekmadienį, 3:00 val. p.p. **Baisiojo Birželio** minėjimas Latvių bažnyčioje, Lakewood, OH. Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.

BIRŽELIO 18 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 12 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

"MUZIKOS ŽINIOS" APIE 8-JĄ DAINŲ ŠVENTĘ

Šiomet pasirodęs naujas "Muzikos žinių" numeris (2006 m. Nr. 257) savo viršelyje įdėjo 8-sios JAV ir Kanados lietuvių dainų šventės meno vadovės Ritos Kliorienės nuotrauką. Pirmame puslapyje yra rašinys, kuriame kalbama apie tą šventę, jos pagrindinė dalis įvyks šią vasarą liepos 2 d. University of Illinois, Čikagoje, "Pavilion" salėje.

Čia teigiama: "Ir kaip malonu, kad nors ir tik po 15 metų, atsirado vis dėlto jaunos kartos susipratusių lietuvių muzikų, kurie apsiėmė ne tik pasukti apžėlusį girnų akmenį, bet ir iškelti viltingas vėliavas."

Jame taip pat rašoma, jog pasiekė džiugi žinia, kad į tą šventę atsilankys ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, kuris Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo šventės proga apdovanos buvusį "Metropolitan" ir Lietuvių Operos solistą bei kitų muzikos vietnetų aktyvų dalyvį Algirdą Brazį LDK Gedimino ordinu.

Šiame 68 puslapius turinčiame leidinyje yra daug medžiagos apie muzikinių vietnetų asmenų sukaktis. Prisimenamas Čikagoje veikiančios Lietuvių Meno ansamblio "Dainava" 60-metis, atžymimas Lietuvių Operos 50 m. jubiliejus ir "Pilėnų" operos pastatymas (beje, paminima, kad Margirio rolę atlieka Vladimiras Prunikovas, nors, iš tikrųjų dainavo Arvydas Markauskas).

Rašoma apie Los Angeles vyrų kvarteto 40 m. jubiliejų, pristatomas Lietuvos Vyčių choras (jis jau 90 metų amžiaus). Trumpai paminimas savo gyvavimo penkmetį švenčiantis Genės Razumienės vadovaujamas ansamblis "Gabija".

Yra daug žinių apie pavienius muzikus, lietuvių muzikos leidinius, atžymimi sukaktuvinkai, pranešamos mirtys ir kt. Numeris iliustruotas daugybe nuotraukų, suteikia gerą įspūdį.

"Muzikos žinias" nuo 1934 m. leidžia Š. Amerikos Lietuvių muzikos sąjunga, kurios valdybos pirmininku yra čikagietis Faustas Strolia. Jis vienas sudarė vėliausią numerį, ir surinko tekstą. "Nei sekretorės, nei išdininko, nei "Muzikos žinių" administratoriaus ši kartą neturėta", - rašoma leidinio puslapiuose. Be to, skundžiamasi, kad nespėjus iš Lietuvos gauti muzikinės kronikos, reikėjo apsieiti be jos.

Yra skelbiama, kad sekančią dieną po Dainų šventės Čikagoje (2006 m. liepos 3 d.) Jaunimo Centro kavinėje įvyks Š. Amerikos Lietuvių Muzikos Sąjungos seimas ir naujos valdybos rinkimai. Ten bus ieškomas ir "Muzikos žinių" redaktorius.

Tikimės, kad jį pavyks surasti ir šis, jau daugiau kaip 70 metų gyvuojantis leidinys galės ir toliau gražiai gyvuoti.

"Muzikos žinių" paruošė ir kartu Š. Amerikos lietuvių muzikos sąjungos pirm. Fausto Stroliaus adresas: 15325 Sequoia St. Oak Forest, IL 60452, tel. 708-687-1430.

Pabaigai norisi dar pacituoti kartu su žurnalu atėjusiu ŠALMS-gos pirm. rašto ištrauką, kuri skamba taip:

"Kaip žinome, sąjunga leidžia žurnalą "Muzikos žinios". Jis prasmingai atspindi šio laikotarpio mūsų muzikinę lituanistiką. Lietuvos muzikos

**Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Čikagos skyriaus ilgametei valdybos
narei**

**A.† A.
FILINAI VON BRAUN**

mirus, sūnui Leopoldui, jo šeimai ir artimiesiems reiškiamo širdingą užuojautą.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS CLEVELANDE

Minėjimas vyks sekmadienį, birželio 11 d., 3:00 val. p.p. Latvių parapijos patalpose, Andrews Ave. (West 152-a gatvė) ir Detroit Ave., Lakewood, Ohio.

Bažnyčioje bus ekumeninės pamaldos už nuo komunistų režimo žuvusius bei nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus. Pamaldas praves kun. kleb. Gediminas Kijauskas, S.J. ir keturi latvių bei estų dvasiškiai. Pamaldų metu giedos latvių solistė Agnese Fisere. Jai akompanuos Liga Zemesaraja. Iškilmingose pamaldose dalyvaus JAV, Baltijos Valstybių ir svarbių tarptautinių organizacijų vėliavos.

Po pamaldų bus trumpas paminėjimas parapijos salėje. Kalbą pasakys Bendrojo Amerikos Baltiečių Komiteto (Joint Baltic American National Committee) vykdomasis direktorius Karl Altai iš Washing-

ton, D.C. Jis taip pat suteiks vėliausias žinias apie "Komunizmo aukų paminklo" statybą Washingtone, netoli JAV Kongreso rūmų. Po minėjimo bus kavutė ir baltiečių bendravimas.

Minėjamą rengia ir visus dalyvauti kviečia Clevelando Baltiečių komitetas.

institucijos pagarbiai atžymėjo mūsų žurnalo 70 metų sukaktį, ir Klaipėdos universitetas surengė visų nuo 1934 m. išleistų žurnalo numerių parodą. Jei kiek daugiau prisidėtumėme savo straipsniais, žurnalas būtų įdomesnis ir reikšmingesnis. Nuo 1934 m. žurnalą leido vargonininkai - gal kai kada ir menkesnio pasirošimo žmonės - tiek muzikoje, tiek lietuvių kalboje. Jau daugelį metų sąjungos revizorius Manigirdas Motekaitis kruopščiai patikrina sąjungos išdą. Paskutiniu laiku dauguma narių dosniai remia žurnalą, todėl kaskart surenkame pakankamai pinigų išleisti naują numerį. Mums užsidaryti būtų lengviausias sprendimas, bet kažin, ar gudrus?! Tuo nelaimingu atveju, jei būtų siūlymas sustabdyti žurnalo leidybą, reikia balsavimo ir sutarimo, kam perduoti išdą."

Edvardas Šulaitis

**LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com



DIRVAI AUKOJO

V.Jomantas, Redford, MI (*pa-likimas*) 3,000
A.Januška, Milton, MA (*vyro a.a. Antano Januškos 3 metų suka-ties proga*) 100
J.Stepas, Willoughby H., OH. 30
A.Petrauskis, Euclid, OH..... 25
P.Puidokas, Toronto, Canada. 20
J.Dautas, Willoughby H., OH..10
H.Malskis, Euclid, OH 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*



Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2006 m. rugpjūčio 21 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už *Dirvą* metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių (JAV ar Kanadoje), kurie *Dirvos* neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime *Dirvą* kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas
Nr. ir gatvė
Miestas Valstybė Zip
Tel. numeris
**Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlo-
mojo adresą:**
Pavardė ir vardas
Nr. ir gatvė
Miestas Valstybė Zip

SPORTO ŽINIOS

Lietuvos tenisininkai Iveta Dapkutė ir Vadimas Pinko nepateko į Taline vykusio ITF serijos jaunių (iki 18 metų) "Estonian Junior Open" turnyro vienetų varžybų pusfinalį. Birželio 1 d. ketvirtfinalyje I.Dapkutė 3:6, 6:4, 3:6 nusileido antrajai merginų turnyro raketėi estei Tuulei Tani, o V.Pinko 1:6, 4:6 pralaimėjo vaikinų varžybų favoritui estui Jurgenui Zoppiui.

Birželio 1 d. keliosios atidėtos Lietuvos beisbolo pirmenybių rungtynės autsaiderių (VII-IX vietos) grupėje septintąją poziciją užimanti Vilniaus "Vanagų" (6 pergalės ir 4 pralaimėjimai) komanda 33:12 sutriuškino dvilyktą nesėkmę iš eilės patyrusius čempionato autsaiderius Vilniaus "Žaibo" beisbolininkus.

"Safi Pasta Zara Manatthan" ekipai atstovaujanti Diana Žiliūtė laimėjo antrą kartą surengtų dviejų etapų "Giro di San Marino" dviratininkių lenktynių prologą. 4 km atskiro starto lenktynėse Lietuvos dviratininkė keturiomis sekundėmis aplenkė italę Fabiana Luperini bei devyniomis sekundėmis austrę Andrea Graus. Ketvirtąją vietą užėmė Edita Pučinskaitė ("Nobili Rubinetterie Menikini"), o Modesta Vžesniauskaitė ("A.S. Team F.R.W") finišavo devinta.

Lenkijoje vykusiose ITF
serijos "Olecko Cup 2006"
tarptautinis moterų teniso tur-
nyras, kurio prizų fondą sudaro
10 tūkst. JAV dolerių. Dvejų
varžybose nepasisekė Lietuvos
merginoms - Irinai Cybinai ir
Julijai Gotovskytei, kurios
ketvirtadienį jau pirmajame
rate 4:6, 2:6 pralaimėjo Italijos
porai Alessandrai Ferrazzi ir
Simonettai Miori.

Ispanijoje vykstančiame penkių etapų "Euskal Bizikleta" daugiadienių dviratininkų lenktynių antrajame etape "Agritubel" ekipos narys Aivaras Baranauskas finišavo

paskutinėje grupėje ir užėmė 110-ą vietą. Lietuvos dviratininkas 174 km distancijos finiše net 15 minučių ir 6 sekundes atsiliko nuo etapo nugalėtojo italo Andrea Tonti.

Gegužės 31 d. Tarptautinės buriavimo federacijos (ISAF) paskelbtame naujajame buriuotojų reitinge aukščiausiai iš lietuvių esanti Gintarė Volungevičiūtė užima 12-ą vietą "Laser Radial" jachtų klasėje. 23-jų metų Lietuvos olimpinės rinktinės kandidatė per mėnesį "uždirbo" 188 taškus ir su 3990 įskaitiniais taškais per mėnesį pakilo viena pozicija aukštn.

FIBA-Europe krepšinio vadovybė pakeitė Europos vyrų krepšinio pirmenybių finalinių etapų varžybų formą, kuri įsigalios jau 2007 metais Ispanijoje.

Lietuvos jaunių (iki 18 metų) futbolo rinktinė, treniruojama Vytauto Stanevičiaus, svečiuose draugišką mačą 0:1 (0:1) pralaimėjo Lenkijos bendraamžių vienuolikei.

Du geriausi Lietuvos atstovai - planetos vicečempionas Rytis Bublevičius ir Senojo žemyno sidabro medalininkas Giedrius Švetkauskas - savaitgalį dalyvavo 2006 metų Europos tradicinio karatė pirmenybėse Lenkijoje. Dėl traumos pirmenybėse Lenkijoje nedalyvavo 2005 metų čempionė Natalija Artiomova, kurią pakeis Kristina Kacevičiūtė.

Šiaurės Amerikos Nacionalinės ledo ritulio lygos (NHL) Vašingtono "Capitals" klubo puolėjui 27 metų Dainiui Zubrui Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Algirdas Raslanas įteikė Sporto garbės kryžiu.

Birželio 10 dieną 17 valandą Vilniaus Vingio parke organizuojamos antrosios Virgilijaus Alekno pasaulinės disko metimo varžybos. Į garsaus Lietuvos sportininko vardo varžybas planuoja atvykti

net 12 stipriausių pasaulio disko metikų. Be du kart olimpinio ir pasaulio čempiono Virgilijaus Alekno, jo vardo turnyre dalyvaus ir šio sezono geriausio rezultato savininkas (70 m 82 cm) bei V.Alekno treniruočių partneris estas Aleksandr Tamert, jo tautietis Gert Kanter.

FIBA Europos valdybos posėdyje Vokietijoje Vilniaus TEO (buvęs "Lietuvos telekomas") moterų krepšinio klubo generalinis direktorius Arvydas Tamašauskas išrinktas į FIBA Europos moterų komisiją. Be Lietuvos atstovo, komisijoje dirbs Ispanijos, Suomijos, Graikijos, Kroatijos, Italijos, Prancūzijos, Rusijos ir Rumunijos krepšinio specialistai.

Italijoje tęsėsi 37-oji šachmatų olimpiada, kurioje dalyvavo 106 moterų bei 148 vyrų rinktinės. Devintajame rate tryliktoji reitingą Lietuvos moterų rinktinė 2:1 nugalėjo Slovėnijos komandą ir iškovojo šeštąją pergalę iš devynių galimu bei trečiaja iš eilės.

Vienintelėse Lietuvos pirmosios futbolo lygos čempionato rungtynėse pirmąjį pralaimėjimą patyrė aštuoniolikos komandų turnyro lyderė Vilniaus "Vėtra-2" ekipa, svečiuose 1:3 (0:0) nusileidusi Jonavos "Lietavos" vienuolikei. Po šios nesėkmės "Vėtra-2" turi 22 taškus ir toliau taškų lenkia čempiono titulą ginantį Alytaus "Alytis", kuris žaidė rungtynėmis mažiau.

Perspektyviausias Lietuvos tenisininkas penkiolikmetis Ričardas Berankis su 155 įskaitiniais taškais Tarptautinės teniso federacijos aštuoniolikmečių reitinge per savaitę iš 216-osios vietos nukrito į 220.

LGITIC

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą,
prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite
šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com



www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linus Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jauką atmosferą rūdiesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

PRENUMERUOKITE *DIRVĄ*



METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTŲ Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

Patria Imports

*We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!*

794 East 185th St. • 216-531-6720

TAUPA 
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

**Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119**

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį **9:00 v.r. - 4:00 p.p.**
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)